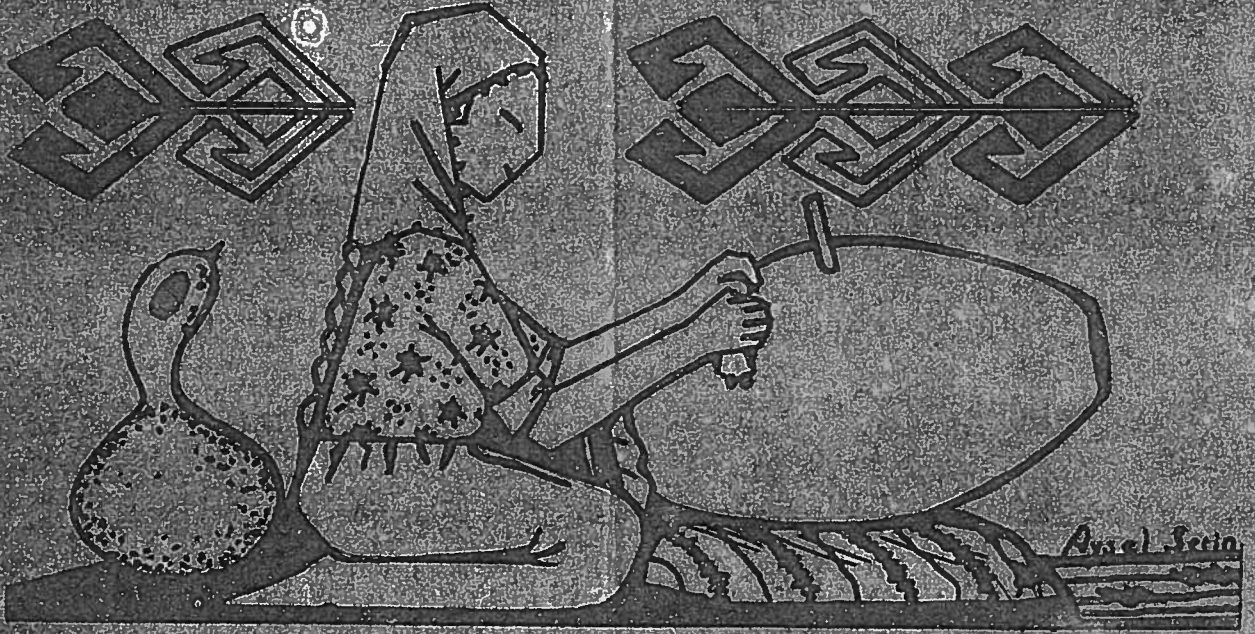

dağın

FİKİR VE SANAT DERGİSİ

★ Nilat ASYALT

★ İsmail BEYDEMİR

★ Osman BAYRUT

★ Çiğdem ÇELİKTEKİN

★ Osman GÜLER

★ Nuri ONAT

★ Turgut YASASIN

★ Zeynep ÖZMEN

★ Mehmet ERGÖNÜL

★ Cevat ONAY

★ Zahir GENCAYDIN

★ Ahmet ÖZBEY

★ Mehmet BEYDEMİR

★ Mustafa YÜZBAŞIOĞLU

6/68

Sayın Abonemiz

Abone sürenizin bitmiş olduğunu hatırlatır, sevgi ve desteğinizle yaşayan derginizin, senelik abone ücreti olan 24 lirayı veya 6 aylık 12 Tirayı T. C. Ziraat Bankası Kızılay Şubesi (630/59) veya Türkiye Vakıflar Bankası Cebeci Şubesi (20-19-6) nolu hesaplara gönderilmek üzere bu bankaların bulunduğunuz yerdeki şube ve ajanslarına hemen yatırmanızı saygılarımızla bildiririz.

AĞIN

FİKİR ve SAN'AT DERGİSİ

S a h i b i :

Ağın Kültür Derneği adına
Dr. Vâkîf ÖZKUL

Bu sayıda yazı işleri müdürü
Mehmet Salim ÖZER

İdare yeri ve haberleşme
adresi :

İç Cebece Özsoy sokağı No:
3/4 ANKARA

Yazı Kurulu :

Nuri ONAT, Mehmet ERGÖ-
NÜL, Nihat ASYALI

Gönderilen yazılar
"Yazı Kurulu"nın
incelemesinden geçer.

Gönderilen yazılar, yayınlan-
sın veya yayınlanmamasın, geri
verilmeyeceği gibi telif ücreti
de ödenmez.

Dergimiz ayda bir çıkar.

Dizgi ve Baskı :

TÖYKO matbaası — ANKARA

YIL : 2

SAYI : 18

HAZİRAN — 1968

FİATİ 200 Kırş.

YILLIĞI : 24 TL.

Aşağılık Duygusundan Kurtulmak

NİHAT ASYALI

Geri kalmış bölge çocuklarının, taşralı Anadolu insanının başkentte, büyük kentlerde yetişmiş yurttaşları karşısında yaygın bir hastalığı vardır: Onlara karşı çekingenlik ve giderek aşağılık duygusuna düşmek.

Biz Anadolu çocukları başkente, İstanbul'a karşı neden böyle ezik ve çekingeniz. Bunun nedeni, tarihsel, toplumsal, ekonomik şartların yüzyıllarca etkileyip oluşturduğu bir ruh yapısında aranmalıdır. Bizler içinden çıktığımız halkın bize kattığı değerlerin ne kadar farkına varırsak varalım bu değerlere imkânlarımız oranında ne kadar yeni değerler katma fırsatını bulmuş olursak olalım; atalarımızın yüzyıllarca bir imparatorluğun hor görülen uyruğu olmaktan gelen Anadolu'lu ezikliğinden kurtulmıyoruz. Bu eziklik duygusu ile küçük yaştan başlayarak şartlanıyoruz ve de sonunda içimize çöreklenen bir aşağılık duygusu bizi ömür boyunca köstekleyebiliyor. Bu ruh yapısı bizi, büyük kent insanları tarafından alabildiğine sömürülme durumuna düşürebiliyor. Anadolu insanının büyük kent insanı karşısında tutulduğu bu hastalığın bir başka çeşidi de, büyük ve güçlü devletler kurmuş halklar karşısında kendini gösterir. Bu hastalığın kökleri çok eskilere uzanır ve de hastalığın nedeni; halkımızın yüzyıllarca ekonomik, kültürel ve siyasal baskı altında tutularak kendi-kendisine yabancılaşmasına dayanır.

Türk halkı, evrensel bir nitelik taşıyan İslâm dinini benimsedikten sonra, dinini aldığı toplumların kültürlerini de yavaş yavaş benimseyerek, bu kültürün boyunduruğu altına girmiştir. Önceleri ilerici, devrimci bir dünya görüşü getiren ve toplumların uygarlaşmasında büyük etki ve rolü olan İslâm dini, sonunda devletin yapısına karışınca, o devlet gücünü elinde tutan sınıfların çıkarlarına göre yavaş yavaş değiştirilmiş ve bozulmuştur. Böylece halkların yararına olarak ortaya çıkan ve halkların gelişmesini, yükselmesini, kurtulmasını sağlamada büyük katkısı olan dinimizin bu ilerici ve devrimci niteliği ortadan kalkmağa başlamış ve bu kez halkın zararına olarak bir avuç egemen sınıfın çıkarlarını koruyan tutucu bir araç durumuna dönüşmüştür. Kişisel çıkarından başka değer tanımayan egemen sınıf, kendi kişiliğinin yozlaşması sonucunda, kutsal değerlerin, yüce değerlerin hepsini maddi çıkar açısından görerek kullanarak halkımızın üstün kişiliğini de zedelemiş ve onun içinde eziklik, kendine güvensizlik tohumlarını atmıştır.

Tarihsel gelişim sonucunda, ekonomik ilişkilerin değişmesi ve buna bağlı olarak toplumsal, siyasal yapının değişmesi ile Batıda ortaya çıkan yükselme çağının başlangıcı, bizim toplumun gerilemeğe başladığı döneme rastlar. Böylece uyanma ve aydınlanma dönemine girdikten sonra Batı hızla geliştikçe, bizim çı-
(Devamı sayfa 28'de)

O Kimdir?

Nuri ONAT

1 — Halkçıdır, halkçılardan yanadır. Ulusun özü, her türlü kültür ürününün kaynağı olan halk ile ilgilenir. Onun için halkın derdini dert edinir; onun sevinciyle coşar, onun üzüntüsüyle kederlenir. İçile, dışıyla hep halk ile birliktir, hep onun yanındadır. Halkçılık adına halkı batıranların yanında değil...

2 — Değerlerini yitirmemiş ulusal geleneklere bağlıdır. Aşırımlara, zıpcıklılara değil. Türklüğün, hiç bir toplumda benzeri bulunmayan soylu konukseverliğinden kıvanç duyar. Bu güzel huyda, ulusal soyluluğun onurlu belirtilerini bulur; bayılır bu huya. Yedirdiği birkaç lokmayı kusturmak çabasına düşenlerin tutumunu değil...

3 — Özgecidir. Herkesin işiyle, sorunuyla ilgilenir; yükümlülöklere girer bu konularda. Aranan, danışılan, yardım görülen; dar geçitlerin başında beklenen ve bulunan kişinin tutumunu, davranışını üstün tutar. Kişisel çıkarı uğruna kandıran, aldatan siliklerinkini değil.

4 — Doğa ile, makinelerle cebelleşerek yurt kalkınmasına katkıda bulunan, her sabah gözünü şafak yerine saplayan, üstü - başı toprak kokan, yağmur kokan, alınteri kokan köylüye ve işçiye saygı duyar. Köyden kopan, şehirlerin gecekondularında pinekleyen; tembel, geçimini eşinin birkaç liralık gündeliğine bağlayan köksüzlere değil...

5 — Köylünün ve işçinin değerini bilen, kendisinin kavuştuğu yaşama düzeyine onların da ulaşmasını yürekten dileyen, fırsat düştükçe köye giderek güçlenmesini bilen ölkücü şehirliyi beğenir. Şehirlinin, çarşıya gelip de leblebi olanını değil...

6 — Gücü yettiğinde eğiticiştir. Evde sokakta, büroda, tarlada, yolda, bağda ve bahçede, her zaman, her yerde kendisinden topluma bir şeyler verebilen yetiştiriciyi, uyarıcıyı destekler. Yoksa, yetiştiricilik, uyarıcılık maskeleri altında halkın imanını, vicdanını ve kazancını çalanları değil. Topluma doğruyu söyleyen, onun gerçekleri öğrenmesine yardımcı olan onurlu kişileri alkışlar. Kişisel çıkarları uğruna her yalanı söyleyen, her uydurmayı yutturmaya çalışan, bulanık suda rahatça balık avlayabilmek için, inanılan gerçek değerli ne varsa hepsini gürütmeye çalışan madrabazları değil...

7 — Hoşgörücüdür. Küçük kusurları bağışlayan, yeniliğe dönük eğilimleri iyi yürekle karşılayan, kendisinininki ile çatışan görüşlerde de gerçek payı bulunabileceğini düşünen hoşgörücünün yanındadır. Bir yalancıya, bir uydurmacıya kanat verenlerin yanında değil. Gerçeklerin potasında biçimlenmemiş, hatır için her görüşü, "İsabetlidir..." gibi sözlerle sallasırt edenlerin yanında da değil.

8 — Bilimselliğe, özgür düşünceye tutkusu vardır. Dünya işlerinin, günümüzün en ileri toplumlarınca geçerli sayılan yöntemlere göre, öteki işlerin de kendi sınırları ve ölçüleri içinde ele alınmasını gerekli görür. Bilgisiz, yarı aydın kişilerin dağarcıklarına çakıl taşları, çalı de-

metleri ve ısırgan otları doldurmayı değil. İman, vicdan ve onur hırsızlarının tutum ve davranışlarını hiç değil...

9 — Öğrenme ve kendi dalında gelişme çabasıdır. Yeni koşullar, dünyayı eskisine göre çok küçültmüştür. Bu nedenle, okur, çok okur. Çünkü, ulusunun dünya ulusları içindeki yerini başka türlü öğrenemez. O, okurken karşılaştırmalara, istatistik bilgilerle görüşünü pekiştirmek ister. Böylece, gerçeklerin dilini konuşmaya, konuşturmaya önem verir. Önyargılara, köksüz ve yalan-yanlış, özel amaçlı yutturmacalara değil. Tembel ruhlu hazırcıların hiç bir görüş katkıları bulunmayan inaksal (dogmatik, nassî) fikir kırıntılarına değil...

10 — Gerçekcidir. Gerçeğin peşinde koşarak hem kendisini, hem toplumunu yararlandırmaya çalışır. Bütün gücü, acı da olsa, toplumu gerçeklerle burun buruna getirmektir. Özlemi, toplumunun, gerçeklerin örsünde döğüle döğüle dünyanın en uygar ulusları düzeyine çıktığını görmektir. Toplumunun sömürülmesine, deneme tahtası gibi kullanılmasına göz yummaz. Onun, yoksul, verimsiz, yaratıcılık gücünden yoksun, gerçekler dışındaki alanlarda kulaç sallayarak zamanını boşuna harcamasına, bitkin düşmüş, mutsuz bir varlık olarak yaşamasına katlanamaz.

11 — Araştırmacıdır. Her olayın nedenini arar. Olayın nasıl gelişeceğini kestirmeye çalışır; sonucu en kesin çizgileriyle saptamak ister. Sav (tez) ını bilimsel temellere oturtur. Herkeste işe yarar bir şeyler bulunabileceğine inanır. Bunun için de, bilgisini, görgüsünü artırma amacıyla herkese başvurur; herkesin görüşüne ve anlayışına önem verir. Araştırmayı, savını doğrulayıcı kanıt (delil) lar göstermeyi, bilgi edinmede derinleşmeyi, görgüsünü dar çemberlerden kurtarmayı zorunlu görür.

Olayların nedenlerini gözönünde bulundurmadan, yorgunluğa katlanmadan, aktarma bilgileri, her yere uygulamaya ça-

lışan, toplumları tedirgin ederek onların güven duygularını yitirmelerine, işbirliğinden ve yardımlaşmadan kaçmalarına yolaçan tutumlara yüz vermez. Her kalıbı, her kılığa uydurmayı beceriklilik sayanlara hiç yanaşmaz.

12 — Kişiliğini en güvenilir ölçüye vardırır. Söz verirse yapar, yapamayacağı işler için yükümlülüğe girmez, boşuna umutlandırmaz. Girdiği toplantıda hem dinlemesini, hem de dinletmesini bilir. Boşa konuşmaz, dedikodu yapmaz. Karşılıklı saygı ve sevgiyi insanlığın baş koşulu sayar. Bir damla iltifat için kişiliğini sergilemez...

13 — Doğru ve açık sözlüdür. Kişinin yüzüne karşı başka, ardından başka türlü konuşmaz. Saygı dilencisi değildir. Yer kapmak için çok kişilikli olmaya çalışmaz. Özentilerin değil, sağlam karakterin, güvenilir kişiliğin doyurucu örneklerini verir. Başkaları için yalanlar uydurmaz, düzenler hazırlamaz. Darda kaldığı zaman köpekleşmez, gemisini yürüttüğü sürece göğe ok atmaz. Üstüne karşı kedi, astına karşı aslan kesilmez. Yerine yapışmak için iltimas dilencililiğine çıkmaz. İnsanların yüzlerine başka, arkalarından başka türlü gülmez. Geçmişiyile değil, bugünü ile yaşar. Değerinin, yapıştığı koltukla ölçülmesine dayanamaz. Kısacası, yapıştığı koltuk çekilinceye değin kişilik yoksulluğunun iğrenç örneklerini verme çabası içine düşmez.

14 — Kendi çapının bilincine varmıştır. Nerede bulunduğunu, nerede bulunamayacağını iyice saptamıştır. Bu yargıları sağlayacak yeterlikte genel kültürü vardır. Düşün yapısı, sağlam karakterini, güvenilir kişiliğini yansıtan ölçüde durudur, tutarlıdır. Düşün üçkâğıtçılarının, kapkaççıların, gibi eğreti, kaypak, nabza gör eşerbet verme benzeri değil...

15 — Ulusal nitelikli değer yargılarına önem verir. Bir yandan güçlü, tutarlı değer yargılarının koruyuculuğunu yaparken, bir yandan da uygarlık anlayışıyla,

bilimle çatışanlarının geçersizliğini ortaya koyar. Her değer yargısını, mal bulmuş mağribi gibi işportaya sürmez. O, değer yargılarının itici, yenileştirici, güçlendirici olanlarına bağlıdır yalnız. Sünepeliğe, kaderciliğe, geriletici olanlarına değil...

16 — İçtendir katıksızcasına. İyiliklerinin, becerikliliklerinin sayılıp dökülmesinden hoşlanmaz. Gördüğü iyiliklerin iç yükümlülüğü, sözünden değil, gözünden anlaşılır. Bunu yaparken de, kişiliğini ayaklar altına sermez, ondan özveride bulunmaz. Kıskanç değildir. Ne var ki, değersizlere de, değerbilmezlere de metelik vermez. Kaderine razı değildir; ama. Onu düzeltmek için kişiliğini pazarlamaz. Bozuk işleri kendisinin düzeltebileceği kanısında değildir. Bununla birlikte, düzeltmelere katkıda bulunabileceği inancındadır. Kısacası, ne köledir, ne de efendi... Düpedüz vatandaştır.

17 — Özgürlükçüdür. Özgürlük konusunda verilenle değil, alınması gerekenle ilgilenir. Ona göre özgürlük, insanca yaşamının ilk koşuludur. Özgürlük olmadan, bundan önce sayılanların hiç birisi gerçekleşemez. Ne kimsenin özgürlüğünü kısmak ister, ne de başkalarının bu hakkına karışmasını hoş görür. O, özgürlüğü kendisi için değil, hakkı olan herkes için ister. Ona göre özgürlük, ne kargaşa için kullanılan yoldur, ne de göğse takılan tutsaklık yaftası... O, özgürlüğe özgür olmak için tutkundur. Yoksa, özgürlük adına özgürlüğü boğmak için değil. Tutkundur özgürlüğe içtenlikle, yiğitçesine...

18 — Tepeden tırnağa devrimcidir. Devrim, beğenilmeyen bir düzenden özlenen bir düzene geçme isteğinin eyleme konulmasıdır. Bir alt yapı değişmesidir; yeneden bir üst yapı örgütlenmesidir, devrim. O, bütün varlığıyla devrimcinin yanındadır, yardımcısıdır. Durucu, tutucu akımları savunuların yanında değil. Çünkü, devrimi ancak devrimcilerin yürütebileceğine inanır. Devrim hızı gevşediğinde, ortalığın nasıl bir fikir işportacılığına, fikir çöplüğüne döneceğini bilir.

Gönül vermiştir devrimciliğe, hele devrimlerin en onurlusu, en soylusu olan Atatürkçülüğe... Yalnız gönül vermekle de yetinmez. Gücü yettiğinde, karşılık beklemeden savunucusudur Atatürkçülüğün. Türk olmanın onurlu görevi sayar Atatürkçülük savunuculuğunu.

19 — Eleştiricidir. Hiç bir konuda yüzde yüz yetke (otorite) tanımaz. Özellikle toplumsal konularda. O, olayları, toplumun oluşum ve gelişim sırasındaki değişmelerine göre inceler. Kalıplaşmış kuraların, durucu ve tutucu görüşlerin dar açılardan bakarak, toplumsal konularda yargıya varmaz. Hele, değerini yitirmiş, ya da özel amaçlı görüşlere hiç yüz vermez. Ona göre duran toplum yerinde saymaktadır. Böyle bir toplumda, eleştirinin değeri yok gibidir. Üstelik, duran toplumun eleştirmeni çeşitli belâlara da uğrayabilir. Çünkü, eleştiri, değişik değerlerin değişik açılardan didiklenmesidir. Bu da, çok gelişmiş bir özgürlük ortamının benimseyebileceği bir iştir. O da, bunun için eleştiricidir, özgürlükten yana olduğu için eleştiricidir.

20 — Ulusal değerlere, ulusal güce ve emeğe dayanan uygarlıktan yanadır. Ona göre uygarlık, çağdaş yaşantının gerektirdiği araç-gereçleri hem yapabilmek, hem de kullanma olanağına kavuşma fırsatıdır. Onun uygarlık anlayışında ne yobazlığın, ne de firdöndülüğün yeri vardır. O, ulusal kültürle bezenmiş, özgürlükle pekiştirilmiş uygarlığın tutkusundadır. Bu biçim uygarlığın coşkusuyla yanar, tutuşur...

— Kimdir o kişi?

— Aydın kişi.

— Nerede bulunur?

— Köyde, kentte, her yerde...

— Nerede bulunmaz?

— Ulusal değerlerin hor görüldüğü, onların bir mal gibi pazara sürüldüğü, beyinlerin yıkıldığı, özgürlüğün yok edildiği, köksüzlüğün yaygınlaştığı yerlerde...

Öğretmen ve Politika

ZAFER GENÇAYDIN

Anayasanın tanıdığı haktan yararlanarak ekonomik dayanışma yoluyla da varlığını korumak ve görevini daha kusuzca yapabilmek amacıyla sendikal eyleme girişen öğretmene karşı; öğretmenin devrimci kavgasını kırmak amacıyla "kıyım"a girildi. Yüzlercesi yerinden, görevinden edildi. Gene de ardı gelmedi kıyımın. Önceleri öğretmenler ve birçok devrimci kuruluşlar etkilendiler ve sert tepki gösterdiler. Oysa bugün bağımsızlık kazanıldı kıyıma karşı. Acaba sırada gazetelerde sütun diplerine ilişen kıyım haberlerini okuyoruz. Danıştay kararıyla görevine dönenlerin yeniden açığa alınışı da "katmerli kıyım" olsa gerek.

Görevinden, yerinden, ekmeginden edilen ki, en ilkel yöntemlerle yıldırılmağa çalışılan öğretmenin, belli bir düşünce çizgisinin dışına çıkması istenmektedir. Bu çizgi, öğretmenin ya da ulusun yararıyla birleşen bir çizgi değildir; çıkarıcıların yararıyla birleşen bir çizgidir. Çünkü, öğretmenlerden istenen: müfredat programının dışına çıkmaması ve ABC öğretmesidir. Bu istek ise, müfredat programlarının başlangıç bölümlerinde yer alan "Milli Eğitimin Amaçları" ile taban tabana karşıttır. Öğretmenin görevi, dört duvar arasında bitmez; aksine, içinde bulunduğu toplum içersinde de sürüp gider. O toplumun öncüsü, aydınlatıcısıdır. Bir yerde öğretmenlik, toplumu etkilemek; ekonomik, toplumsal ve kültürel yaşantısına katkıda bulunabilmektir. Etkin olabilmek için, kişinin, içinde yaşadığı toplumun sorunlarına eğilmesi, bilmesi ve çözüm yollarını araştırması zorunludur. Bilinçli yurttaş yetiştirme konusunda toplum sorunlarını anlatan öğretmene "politika yapıyor" demek, onu içinde bulunduğu top-

lumdaki koparmak ya da toplumun dışında bir kişi olarak düşünmek anlamına gelir ki, bu da toplum ve doğa yasalarına sırt çevirmektir. Kaldı ki, politika yapmak; yurt sorunlarıyla ilgilenmek ve gerçekleri çocuklarımıza ya da halka anlatmak değil, kişinin kendisinin, bir başkasının ya da bir siyasal partinin iktidara gelmesi için çaba göstermektir. Öğretmen öncelikle gerçekçi ve gerçekten yana olmak zorundadır bugünün Atatürk Türkiyeğinde. Ama yurt gerçeklerini herhengi bir siyasal parti de savunuyormuş! Orası bizi ilgilendirmez. Eğer gerçekleri söylemek ve savunmak politika sayılıyorsa, politikanın da içinde olmak gerekir.

Bugünün Dünyasında, sürekli olarak uyanık ve eylem halinde olmak zorunda olan Atatürk'çü öğretmene daha çok görev ve sorumluluk düşerken, çeşitli etkenlerin etkisinde kalarak ya da baskılardan yılarak sorumsuzluk duygusunu "tarafsızlık" gibi ucuz bir sözün arkasına gizlemek çabasında olanları gelecek kuşaklar affetmeyeceklerdir. Hele öğretmenlik ve yurt sorunları karşısında tarafsızlık ya da tarafsızlık diye bir kavram söz konusu olamaz. Yöntemler ne olursa olsun, sorun; yurt ve öğretmen sorunudur. Ve de, eğer öğretmeniz diyorsak, gerçeklerden yana olmak zorundayız. Yok, öğretmenliği bir geçimiyolu yalnızca bir geçimiyolu olarak seçmişsek işte o zaman yurt sorunlarını ve gerçeklerini biryana itip; efendisinin isteğini yerine getiren bir uşak gibi el oğuşturmadan başka çıkaryol yoktur.

Çağımızın sorunlarına cevap verebilecek, geleceğin dünyasında yerini bulabilecek kuşaklar yetiştirmek istiyorsak, öncelikle öğretmenin toplumsal, kültürel, ekonomik sorunlarına eğilip ve uygarca bir yaşama ortamı hazırlamak zorundayız. Yoksa; izlenmek, sürülmek, açığa alınmak ve koğuşturulma korkusu içinde olan, sınıfında Atatürk'ten bile söz etmeğe korkan ya da Atatürk'ten söz etmeğe dili varmayan öğretmen, çağımızın sorunlarına çözümü bulabilecek nitelikte kuşaklar yetiştirmekten çok uzaktır.

Arıyorum

İsmail BEYDEMİR

Yirmi beş kuruşla, karın doyurulur,
Çörek alınır, gazete alınır.
Paradır, parası olmayana bu,
Binlikle karı sigarası yakanlar bilmez bunu,
Duydunuz mu?

Açlık çektiniz mi fırın önünde,
Saç üstünde kabaran ekmekleri gözleyip,
Yutkundunuz mu? tatlı tatlı.
Hiç karnınızdaki şeytana uydunuz mu?

Düşünüldü şölen görüp,
Aşınızda kuru soğan oldu mu?
Kendi yağınızla kavrulup,
Taş gibi gulgül (x) ekmeğiyle,
Doydunuz mu?

Kim beni aç bıraktı, kim?
Kim aldı elimden, öğrenim olanağımı,
Sürüm sürüm süründürdü, kim beni?
Sevgiliye erdirmede,
Gördünü mü?
Bilen tanrı aşkına göstereceğini onu,
Neler edeceğim ona neler,
Pişman edeceğim yaptıklarına.
Önce çırılçıplak soyacağım onu,
Tertemiz yıkayıp doyuracağım,
Öğreteceğim bidiklerimden de çoğunu,
İşini yoluna koyup,
Gül gibi yaşatacağım, efendice,
Şaştınız mı?

(x) gulgül kabuklu bir tür darıdır.

Ağın Dergisi Yazı İşleri Müdürlüğüne

Derginin Mayıs/1968 sayısında, benim bir mektubumu cevaplandırır mahiyette dört beş satırlık yazınızı okudum. Haret!... Güya Falih Rifkî'nın yazısı "Politika" başlığını taşıyormuşta, buda siyasi olurmuşta onun için o yazıyı koymadık, yerine yine Falih Rifkî Atay'ın bir başka yazısını koyduk Diyorsunuz. Kandırmaca ve sudan bahane... Peki, İlhan Selçuk'un ki "Vietnam" dan bulunmaz bir edebiyat örneğimidirki, onu mal bulmuş mağribi gibi sütunlarınıza geçirdiniz??..

Ben o zaman o yazının siyasi bir mahiyeti olduğu için Ağın fikir ve san'at dergisinde yayınlamanızı kınamıştım. Mademki bu çeşit yazıları iktibas ediyorsunuz o halde Falih Rifkî Atay'ın İlhan Selçuk'a zıt fikirde olan şu yazısını da basınız diye göndermiştim. Yoksa illa Falih Rifkî'dan olsunda ne olursa olsun derginizde onun da bir yazısı bulunsun demedim.

Lütfen bu gibi işlerde daha dikkatli ve gerçekçi olalım, okuyucuyu şaşırtmayalım...

Durumun Derginin ilk çıkacak sayısında bu şekilde tavisini rica ederim.

Saygılarımla

12/5/1968

H. Tahsin Gençosmanoğlu

İmza

Ailede Çocuk Eğitimi Üstüne

TURGUT YAŞASIN

(Geçen sayıdan devam)

Kişi, çocukluğuna dönüp baktığında anılarını dürüstçe canlandırabilseydi, çocuklarını daha iyi anlaması mümkün olurdu. Bu konu ile ilgili olarak, bir babanın yakınışlarını dile getiren ilginç bir örnek sunuyorum.

"Dinle yavrum, sen uyurken yatağının başında söylüyorum bunları. Bir elin yanağının altında, sarı saçların alınına yapışmış terden, mışıl mışıl uyuyorsun. Usulca girdim içeriye seni uyandırmadan. Gazete okuyordum biraz önce odamda. Beni boğan bir pişmanlık dalgası saldırdı üstüme. Suçluyum, onun için geldim yatağının yanına.

Çok kırıcı davrandım sana. Okula gitmek için tez tez giyindiğinde; yüzünü iyi yıkamadığın, ayakkabılarını iyi boyatmadığın, için azarladım seni. Avaz avaz bağurdum pijamanı yere attığın için.

Kahvaltıda kusur buldum herşeyine. Yemeğini çiğnemediğin, sütünü döktüğün, dirseğini masaya dayadığın, ekmeğine çok yağ sürdüğün için azarladım seni.

Ben trene koşarken sen oyuna başlıyordun. "Güle güle git babacığım" dedin bana oyunu bırakıp. Ben ise "Dik dursana, kamburunu çıkartma" diye tersledim seni üstelik.

Bu durum akşam üstü yeniden başladı. Seni diz çökmüş bilya oynarken buldum eve geldiğimde. Çorapların delinmişti. Önüme katarak eve getirdim seni. Utandırdım arkadaşlarının önünde. "Bilmiyorsun çorapların ne denli pahalı olduğunu. Kendin verseydin parasını, daha dikkatli kullanırdın herhalde" dedim. Düşün yavrum, bir babaydı bunları söyleyen!..

Akşama doğru ben odamda okurken, gözlerimde kırılgan bir bakışla içeriye girdin, hatırlıyor musun? Rahatsız ettiğin için, ben sert sert bakınca duraladın. "Ne istiyorsun?" diye sordum. Sen rüzgâr gi-

bi uçarak, boynuma sarıldın birşey söylemeden. Allahın kalbinde yaktığı sevgi ateşiyle, sımsıkı boynuma sarıldı küçücük kolların. Kayıtsızlık, üstelik kırıcılık bile söndürememişti o sevgiyi. Sonra yukarıya çıkarken ayak seslerini duydum pat... pat... pat...

İşte oğlum, gazetem düştü biraz sonra elimden: Beni hasta eden bir korku sardı çevremi Neler yaptırıyordu alışkanlıklar bana! Kusur bulma alışkanlığı... Seni sevmediğim için değil, senden çok şeyler beklediğim için yapıyordum tüm bunları. Kendi yaşımın ölçüsüyle ölçüyordum seni.

Neler neler varmış senin güzel, iyi, doğru karakterinde. Yüksek tepelerin üzerindeki şafak kadar büyükmüş senin kalbin!.. Herşeye rağmen kendi kendine gelip, beni öpmekle gösterdin bunu. Bu akşam değeri yok hiçbirşeyin oğlum. Yatağının yanına geldim karanlıkta. Pişmanım. Utanıyorum.

Güçsüz, uyusturucu birşey bu... Sana uyanikken söylesem anlamazsın bunları. Fakat sana gerçek bir baba olacağım yatağın. Arkadaşlık edeceğim seninle. Sen gülerken güleceğim. Sen acı çekerken ben de duyacağım acını. Sabırsızlandığımda dudaklarımı ısırarak "Çocuktur. Küçüktür." diyeceğim, adeta bir dinsel törende anar gibi.

Korkarım, çok büyümüşüm seni hayalimde... Bir büyük adam sanmışım... Şimdi daha pek küçük olduğunu anlıyorum, küçücük yatağında tostoparlık yatışını görünce. Başın daha dün annenin göğsündeydi...

Senden çok fazla şey istemişim yavrum, çok fazla..."

NOT: Aynı başlık altında gelecek sayıda "ÇOCUKLARDA KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR" adlı konuyla "AİLEDE ÇOCUK EĞİTİMİ ÜSTÜNE" yazısına devam edilecektir.

Hasan Hocaoglu'nu Anarken

AHMET ÖZBEY

Hasan ağabeyi de kaybettik. Tatlı yüzünden, tatlı konuşmasından, sürekli gülüşünden yoksunuz artık. Ama kendini tanıyanlara, ona başvuranlara ömür boyunca yetecek kadar iyiliğe, sevgi ve samimiyete ait hatıralar bırakarak gitti.

Hasan Hocaoglu'nu en az tanıyanlardan biriyim. Bir defa Ankara'da, bir de İstanbul'da olmak üzere iki defa bir iş için konuştuk. Diğer görüşmelerimiz bir ziyaret çerçevesi içersinde olmuştur.

Ankara'da öğrenci idim. Hasan ağabeyi makamında ziyaret ettim. Tahmin edemediğim ve kimsede görmediğim bir samimiyetle karşıladı beni. Konuşmaları, davranışları içtendi. Kalbinin temizliği yüzüne vurmuştu. Bu temiz hali ile öğrenim hayatındaki sıkıntılarını anlatıyordu. Onu hayranlıkla dinliyordum. O da konuşmaları ile bana cesaret vermeye, irademi kuvvetlendirmeye çalışıyordu.

O sırada bütün sıkıntıları unuttum. Kendimi çok mutlu hissettim. Beni mutlu kılacak ne var diye düşündüm. Bir sebep bulamadım. İçime döndüm, kendimi yokladım, dinledim. Hasan ağabey ile aramızda bir gönül bağı kurulmuş olduğunu hissettim.

Bu olaydan bir iki sene sonra idi. Bir akşam arkadaşımın evinde idim. Ev sahibi geldi. Yaşlı ve çok dertli bir adamdı. Evvelce müteahhitlik yapmış, para kazanmış, eşinin üzerine iki bina yapmış. Hanım genç kalmış, adam çökmüş. Şimdi hanım bu adamdan ayrılmak için mahkemeye başvurmuş. Zavallı adam zemin katta ayrı kapısı olan bir oda varmış. Yalnız

onu istemiş, kadın da bu odayı da vermemiş. Sabahleyin de mahkemesi varmış.

Bu hikâye beni çok üzdü. Hasan ağabeye gitmek için adama teklifte bulundum. Yanımızda bulunanlar, gece ayıp olur, iyi netice vermez dediler. Ben gönül bağına güveniyordum. İsrar ettim. Kalktık, Samanpazarındaki evine gittik, kapıyı vurdum. Hasan ağabey açtı. İçeri girmek istemedik. Kapıda derdimizi anlatmak için direndik. Bizi zorla bir odaya aldı. Odada yer yatağında da birisi yatıyordu. Onu da kaldırdı. Kendimizi sıkıcı bir hava içinde bulduk. Hasan ağabeyin güler yüzü, tatlı konuşması samimi hâli sıkıntımızı unutturdu. Derdimizi anlattık. Her zamanki içtenliği ile dinledi. Olayı o da çok acıklı buldu. Merak etmeyin dedi. Karar adamın lehine çıktı.

Seneler geçti, birgün torunu ile İstanbul'a evime geldi. Çok sevindim. Beni nasıl hatırladın dedim. Söylediğime sonradan pişman oldum.

Hasan ağabey, ne mevkiin ne paranın peşinde idi. Gönül adamı idi, dostluk adamı idi. İyiliği severdi. Fazilet olarak kabul ettiğimiz ne var ise üzerinde toplamıştı. Konuşurken insana rahatlık ve huzur veren bir hâli vardı. Bütün davranışları saflığından değildi. Ne yapmış ise olunluğunun ve faziletinin etkisi ile yapmıştır. Yardım için, iyilik için, gönül almak için yaratılmış bunlar için koşmuş ve yorulmuştur.

Kendine Tanrıdan rahmet, geride bıraktıklarına sabırlar diler, öte dünyada da yardımcımız olması dileğini temiz ruhuna duyurmak isterim.

Büyük Fikir Adamları ve Onların Evlilik Hayatı

Derleyen: Osman BAYKUT

Kitaplarımın arasına vaktiyle karışmış olanlarımı bazan büyük bir özlemle tekrar okumak ihtiyacını duyarım. Geçenlerde yine bunlardan birine tesadüf ettim. Konu modası geçmişlerden değil. Başlık: "Büyük Fikir Adamları ve Onların Evlilik Hayatı" adını taşımakta.

Eseri tetkik ettiğimde gördüm ki: Bizim tanıdığımız büyük fikir adamlarının çoğu evlilik hayatlarında mes'ut olmamışlardır.

Bu, mes'ut olmayışın nedenleri de şunlardır:

1 — Tesadüflerin bir sonucu olarak evlenmişlerdir.

2 — Bunlar daima ideallerinin esiri oldukları için, bittabi en sevdikleri şey eşlerinden ziyade okumak, yazmak ve düşünmektir. Zamanlarının pek çoğunu bu gibi faaliyetlerle değerlendirmektedirler. Şopenhaver'in "birer büyük çocuk" gibi kabul ettiği kadınlarla ilgilenmek sorunu fikir adamları için ikinci ve hattâ üçüncü plânda yer almaktadır. Eşin bu davranışları karşı tarafın ihmal edilmesini gerektirdiğinden hemen geçimsizlikler başlamakta ve saadet kapıları da o zaman ardına kadar kapanmak temayülünü göstermektedir.

Çok garip bir tesadüfün eseri olarak, fikir adamlarının pek çoğu kendilerinden çok az tahsilli kimselerle evlenmişlerdir. Bunu bir tesadüf mü, yoksa bilerek yapı-

lan bir iş mi saymalıdır?.. Bu husus biraz düşündürücüdür.

3 — Fikir adamlarından, eşlerini Mecnun misâli sevenler de vardır. Onlar, bu şekilde içten bir sevgiyle eşlerini sevmiş olmalarına rağmen yine de evliliklerinde tam bir saadete erememişlerdir. Fikir adamı sevgi ve aşkı bütün şumuliyle, incelik ve derinliği ile duymuş bir insandır; eşinden de aynı şekilde karşılık bekler, bunu bulamayınca da bilinen akibet kendini gösterir.

Sayılan nedenlere dayalı olarak birkaç büyük fikiradamlarının hayatında görülen anlaşmazlıklar ve bunun sonucu olarak saadet kapılarını kapayan olaylardan söz edeceğim.

MOLIERE

Bir kumpanyanın başında 12 yıl şehir, şehir dolaşmış, en güzel komedilerini bu seyahatları sırasında yazmıştır. Onun hayatına uzun yıllar acı çektiren, hayat arkadaşını da, gezileri sırasındaki tiyatro kızlarından seçmiştir. O zaman MOLIERE (40) yaşında, seçtiği eşi de (19) yaşlarındaydı. Moliere eşini çok seviyordu. Buna karşılık eşi, sedakatsız, hırçın ve kalpsizdi. Moliere, onun bu haline (II) sene tahammül etti. Onun içindir ki Moliere bu süre içinde yazmış olduğu eserlerinde, şen ve güldüren bir kalp altında belirsiz ve gizli kalmış bir hüznün saklıdır. Ondan ayrılmak istemiş, fakat yine çok kuvvetli gönül bağları Moliere bu imkân vermemiş ve bu yüzden de bütün ömrü bir trajedi halinde tüketip gitmiştir.

Örneğin: Mysantropé adındaki eserinde gizli kalmış hicrîlikler, (Amfitrion) adındakinde ise evlilik hayatının durumu ile alay edici espiriler gizlidir. Şu bir realitedir ki: Moliere'nin bütün komedileri onun hayat defterinden kopmuştur.

DOSTOYEVSKI

Politik sebeplerle Sibirya'ya sürüldüğünde, orada çok cazip ve oynak bir kızla evlenmişti. Oradan Petersburg'a geliş ise ikinci Aleksandr'a yazmış olduğu bir

mektupla mümkün olmuştur. Bu af olayından sonra karısı Dostoyevski'ye: (Seni hiçbir zaman sevmedim; benim başka bir sevgilim var ve onu hâlâ seviyorum. Yine ona gideceğim..) diyerek itirafta bulunmuştur. Eşi, eşini ve evini terk edip ayrıldıktan sonra bu olay Dostoyevski'nin bütün hayat boyunca ısırdap çekmesine sebep olmuştur. O yaşadığı her aşk hayatında dahi ihanetle karşılaşmıştır. Onun, Polin adındaki ikinci sevgilisi de bir Fransız dostu ile Parise kaçmıştır. Tekrar nişanlandığı bir kızla da, politik sebeplerden ayrılan Dostoyevski bu nedenlerle kendini sefahata terk etmiştir.

MOZART

Bu büyük musikîşinas (36) yaşında ölmüştü. Çok erken gelen bu ölümün nedenlerinin başında, onun karısının, müsrif, savruk ve zorbalıkları gelmektedir. Eşinin çok müsrif oluşu, pek tabii olarak Mozart'ın daha çok çalışmasını ve bu yüzden yıpranmasını gerektirdi. Mozart'ın gece gündüz, yıpranırçasına çalışması onu hastalıklara da müstait kıldı. Öldüğü zaman cebinden tek kuruş bile çıkmayan Mozart borçlu öldü. Kimse yardıma da gelmedi; ne yazık ki cenazesi de belediye tarafından bir çukura atıldı.

FILEZOF SADI

Haçlı Seferlerinde Tarabulus - Şam istihkâmlarında amelelik yaparken Frenklere esir düşmüş olan Sadi, bilâhare Halepli bir tüccarın takdirini kazanarak onun ödediği bedel karşılığında esaretten kurtulmuştur. Bu defa Halepli tüccara köle oldu. Aradan kısa bir süre geçtikten sonra Tüccar, Sadinin değerini daha çok takdir ederek ve onda bir çok meziyetler sezinleyerek O'na kızını verdi. Bu izdivaç kısa ömürlü kaldı. Zira karısı, daima Sadi'nin vaktiyle babasının kölesi olduğundan söz etti ve taharâmül edilmez bir eş halini aldı. Zira o, bu büyük filezof'un meziyetlerini takdir edecek yaratılıştaki değildi. Sadi, bu acı hayattan kurtulmak için düşmana esir olmak ve dolayısıyla de bu kadından kurtulmak için seyahata çıktı.

A. PUŞKİN

((26) yaşında evlenmiş ve evlilik hayatı (7) sene kadar sürmüştür. Evlendiği kız (16) yaşında, hoyrat ve bir çocuk देनेcek kadar da toydu. A. Puşkin eşinin bu hoppalıklarını uzun bir süre hoş gördü. Aradan daha uzun bir süre geçince kadının çok daha şımarıklaştı. Bir gün Puşkin, çok sevdiği bu güzel karısına kur yapan biri olduğunu sezinlemişti. Bu adam Rus ordusunda hizmet gören bir ecnebi subayı idi. Puşkin birgün bu subayı düelloya davet etti. Düello sırasında Puşkin yaralandı; aldığı bu büyük yaranın etkisiyle düellodan (13) gün sonra öldü. Bu düello esnasında meydana gelen sonucun nedenlerini başka şeylerde arayanlarda olmuştur. Güya, bu kur yapma işinde yabancı subay, Puşkin'i ortadan kaldırmak için saray tarafından görevlendirilmiştir. Kadının, yabancı subaya tutkun olduğunu söyleyenlerde vardır. Söylentiler ne olursa olsun Puşkin'in hayatına kıyan karısı olmuştur. O kadın, hayatı boyunca Puşkin'in sevgi ve aşkına karşılık vermemiştir.

GOETHE

Bu büyük Alman mütefekkeri kendisinden (7) yaş büyük olan bir evli kadına aşık olmuştur. Waymor'da saray müdürlerinden birinin karısı olan sevgilisiyle Goethe bir çok aşk maceraları yaşadıkten sonra bu kadın kocasından memnun olmadığını itiraf ederek Goethe'in ayaklarına kapandı ve ondan ömrü boyunca arkadaşlık etmesini diledi. Buna rağmen Goethe mutlaka onunla evlenmek istiyordu. Kadının ise, hislerini faziletine mağlup edemeyerek yalnız arkadaşlık etmede ısrar etti. Büyük dâhi, bundan sonra aşağı tabakadan, fakir ve cahil bir kızla tanıştı, onu evine aldı; çocuğu olduktan sonra da onunla evlendi. GOETHE, aradığı ve arzuladığı şeyleri bu evlilikte bulamadı. Çünkü evlendiği kadın, güzel olmasına rağmen duygusuzdu. Bu büyük dâhi'yi mes'ut edecek yaratılıştaki değildi.

Keçilerin Kaldırılışı Üstüne

Muhterem kaymakam bey
Haddim olmayarak şu mektubu yazıyorum sana
Okuda aldırma bana
Memleketin büyüğü olduğunu için, ahaliye
Hem baba olacaksın, hem de ana.

Bu keçilerden esirgediler Allah'ın dağını
Ahaliye yedirdiler vita yağın
Bilmemki bu birkaç kişiye mi vermişler
Şu koca Ağın'ı.

birkaç şahıs varki hayındır içi
Bunların Allah'ın yanında çoktur suçu
Şu gördüğün kuru dağlarda
Ne ziyan edecek bu kara keçi.

Artık iyice bozuldu şu Ağın'ın oyunu
Belediye reisi ahaliye gösteriyor boyunu
Bu iş bu zalimlere kalırsa
Bu sene keçiyi kaldırırılar
Geleceğe koyunu.

Lömen oldu bekçibaşı
Zaten mazarratlıktır işi
O keçiler kesildikçe
Aktı ahalinin gözünün yaşı.

Yağmur yağdı serpti bizim ayvana
Bir buçuk ay kaldı bayrama
Bu zalimlerin yüzünden
Ahali muhtaç oldu bir tas ayrana.

— Kaymakam bey zaten birkaç sene
koyun keçi beslenir, baraj yapılırsa hiçbir
hayvana lüzum kalmaz.—

Zeynep ÖZMEN

Gegen sene keçileri kaldırdıkları zaman
ahaliyi öyle sıkıştırdılarki, keçilerini ucuz
fiatla sattılar. Satamıyanlarda kestiler.
Kesilen bütün keçilerin karnından gifter
gifter yavrular çıktı. Buna dayanamıyan
ZEYNEP ÖZMEN şu türküleri yazarak
kaymakama verdi:

Baraj yapılırsa Ağın'ı su alacak
Yetişin ağaçlar suya dalacak
Bu dünya sultan Süleyman'a kalmanış
Bu hainlere mi kalacak.

Baraj yapılırsa Ağın batır, senlenir Keban
Keçiler kalkarsa ineklere bulunmaz çoban
Sen bu zalimlerin önünü alırsan
Rahmet çıkarırlar baban.

Sen bunlara söyleki bu ne gidiş bu ne hal
Böylesi memlekette beslenir mi mal
Bu keçileri kaldırıyorsunuz ama
Dağlarınızda var mı bir dikili dal.

Merhum Öğretmen Halim Özkul'dan Anılar

Mehmet BEYDEMİR

Ağın ilkokulu dördüncü sınıfta Halim amca öğretmenim idi. Yıl 1944. Halim amca'yı benim kadar Ağın'lılarda bilirler. Rahmetli, bağ ve bahçe işlerine meraklı olduğu kadar tavukçuluğa da çok meraklı idi. Evlerinin karşısında eski bir evleri daha vardı. Orasını tavuklara tahsis etmişti.

Güzel cins tavuklar besler boş günlerini onlarla geçirirdi. Bir gün kapının altındaki delikten tilki içeri girip tavukların bir çoğunu boğmuş. Sabahleyin bu durumu gören Halim amca hırsından ne yapacağını bilmez hale gelmiş, zaten asabi mizaçlı olduğunu hepimiz biliriz.

Daha okullar açılmamıştı. Geldi bana durumu izahla yapacağım iş hususunda talimat verdi.

Böğürtlen deresinde ne kadar görürsem vuracağım ve her tilki başına beş lira vereceğini söyledi. Zaten benim bütün isim av peşinde koşmak olduğu için bunu memnuniyetle kabullendim.

Bir kaç gün böğürtlen deresine gittimse de tilkilerden hiç birisine raslayamadım.

Bir sabah Osman tepesinde evcik beklerken tilkinin biri çıkageldi. Benim beklediğim an gelmişti. Bizim Halim amcanın tilkisi diye vurdum tilkiyi. Aldım doğru

kendisine götürdüm iyi bir neşelendi. Ölmüş tilkiye bir kaç kere vurduktan sonra benim beş lirayı verdi. Yine sıkı sıkı tenbih etti. "Kaç tane vurursan getir" diye. Lâkin bu tilkiyi nerede vurdun diyede sormadı, sorsa idi böğürtlen deresinde vurdum diyecektim. Tilki ya, nerenin olursa olsun.

İşin güldürücü tarafı bundan sonra başlıyor...

Hatırimda kaldığına göre ilk baharın son aylarında idi. Bu seferde Andirli tabakçı Rızanın köpeği birkaç tane tavuklarını tutmuş. Okula gelen Halim amca ilk olarak beni öğretmen odasına çağırttı ve durumu yine anlattı. Gidip o köpeği Andiri'de vuracağımı ve bu işe karşılık bir kilo saçma yarım kilo barut vereceğini vadetti. Her ne kadar vurayım dedimse de vurmak taraftarı değildim. Bunu kendisine yapamam diyemedim. Aradan bir kaç gün geçti ne yaptın diye sordu? Bir kaç iş bahane ederek gitmeye fırsat bulamadığımı söyledim. Bu durum bir kaç sefer tekrerrür etti. Halim amca barut, saçmayı arttırmayı da ihmal etmiyordu.

Nihayet benden ümidini kesmiş olacak ki peşimi bıraktı. Babalarından kalma güzel bir dolma gıfteleri vardı. O tüfeği çobangilin Kemal'e veriyor. Barut saçmada verip, tüfeği doldur git Andiri'de Rıza'nın tabakhanesinin önünde yatıyordur, o kö-

peği vur gel, diyor. Ey Kemal hayatında tüfek doldurmasını görmemiş ne yapsın.

Tutuyor tüfeğin iki gözünü de dolduruyor, ama iki göze koyacağı doluyu bir göze doldurmaz mı. Tüfek doldu doldu ya iş kaldı köpeği vurmaya. Kemal gidiyor tabakhanenin yanına, bağı duvarına tüfeği sürüp, iyi bir nişan alıp tetiği çekiyor. Lâkin Kemal yarım saat sonra uykudan uyanır gibi uyanıyor.

Yahu ben neredeyim, burası neresi acaba diye düşünüyor. Sağına soluna baktıktan sonra tüfeği biraz ilerisinde görünce nerede olduğunu hatırlıyor. Gidip tüfeği yerden alıyor ki ne görsün. Tüfeğin sağ gözü yirmi santim kadar parçalanmış, çakmaklar bir tarafa gitmiş. Bunları toplayıp mendilinin içine çıkınıyor, doğru Halim amcaya gelip tüfeği ve çıkını verip buyur ediyor. Halim amca şöyle bir bakıp: "Bu ne Kemal" diyor. Tabii küfür

gırla gidiyor. Kemal olanları süt dökmüş kedi gibi anlatıyor, şöyle yaptım, böyle yaptım diye.

Soruyor Halim amca, "köpek ne oldu vurdun mu?" diye.

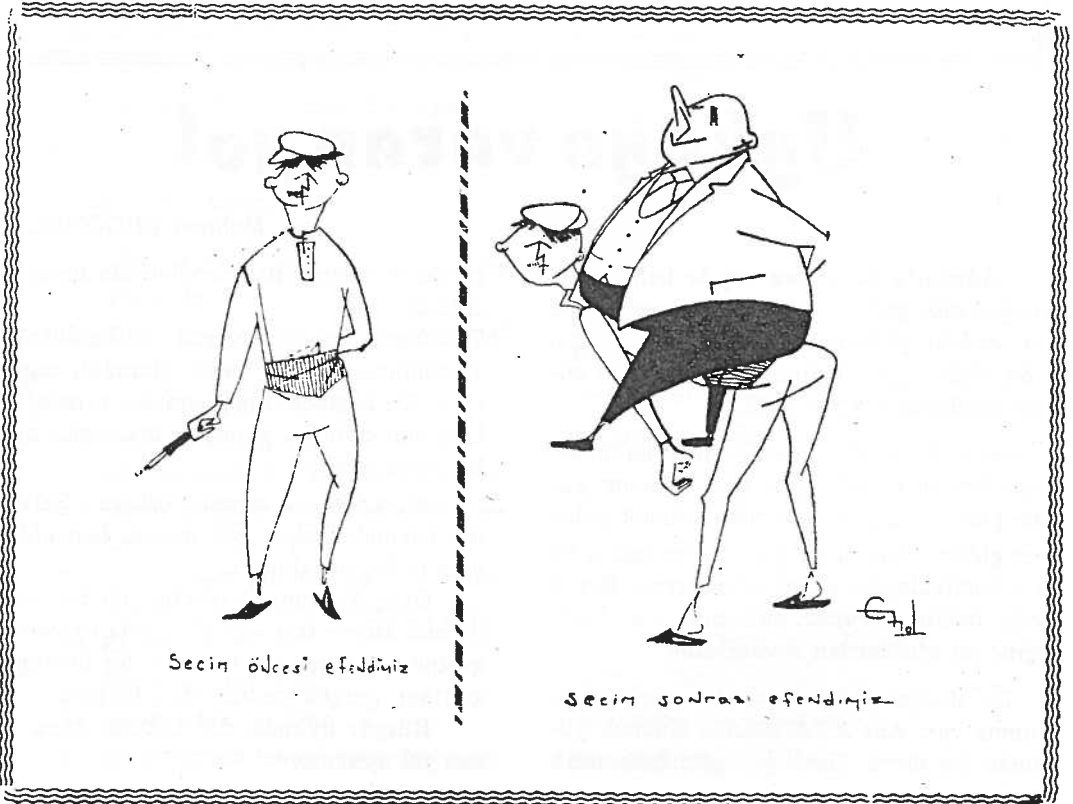
Kemal, "vallahı bilmem benim yarım saat sonra aklım başıma geldi, görünürde köpek möpek yoktu" diyor.

"Haydi geçmiş olsun, iyiki sana birşey olmadı diyerek Kemal'i gönderiyor Halim amca.

Bir gün sonra tüfeği alıp babamın yanına geliyor:

"Çece bak Mehmedin yüzünden oldu, bunu ne yapıyorsun yap" diyor. (Babamla Halim amca birbirlerine gece diye hitap ederlerdi.) Ve böylece Kemal'in köpek vurması da sona eriyor.

Tanrıdan, sayın hocama, rahmetler dilerim.

Sevmek Güzel Şey

Ben seni unuttum taş kaldırımlar ötesinde
ben seni bir elektirik fenerinin ışığında unuttum...
kaldırım belki kıskançtı
Kaldırım belki somurtkandı
top oynayan çocuklar
gözlüğümün camını kırsalar
penceresi kırılmış kadın gibi bağıracağımı sanıyorlardı belkide
komşu penceredeki kocakarı
bize bakıp gençliğinde kırdığı fındıkları
şu genç kadın:
onsekiz yaşının coşkusunu yaşıyordu belki de...
"SEVMEK GÜZEL ŞEY"
kim demiş bu üç sözcüğü?
tutup alnından öpesim geliyor...
Elimde kimbilir hangi dersin kitapları
düşmüşüm sokaklara
sokaklar kızgın, penceredeki kocakarı kıskanç
top oynayan çocuklar hoyrat
uzaktan bir kuzu meliyor:
"SEVMEK GÜZEL ŞEY"
kim demiş bu üç sözcüğü?
tutup alnından öpesim geliyor...

GÜVEN ÇELİKTEN

Uykuya varan yol

Mehmet ERGÖNÜL

Ağrılarla başlamaz köyde bahar. Bir sevgili gibi gerinir toprak. Sonradan boz bir belâdır yüklenir çökük omuzlarımıza. Gök alabildiğine bulutsuz. Üflemeden söner düşünceler, mum gibi..

Sonra, düşer tükenmez yollara kağnılar, gene bin yıl evvelki gibi, gacur gucur, gacur gucur. Az gider uz gider ekmek gider tuz gider.. Gene aynı çorak topraklardır bizi kundaklayan, sarıp sarmalıyan. Beyaz çorlu baldırı görünür, çatlanmış nar kızılığındaki ufuklardan sevdiğimin.

Bir nasipsiz yavrumuz, bir çileli çocuğumuz var. Adı ANADOLU.. Kavruk yüzünde taş devri ilkelliği, gönlünde uzak

günlerin özlemi, nasırlı ellerinde umut sıcaklığı.

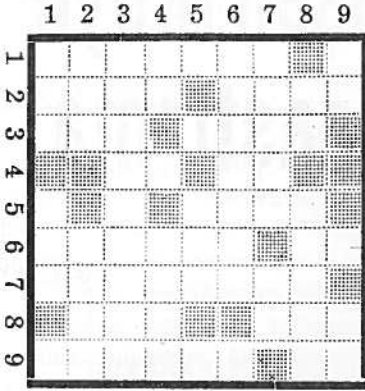
Tut ellerimden, sana varan yollara düştüm, varabilirsem. Çağır beni ağlamaklı ezgilerinle. Bu başıboş ırmağı emrine vereceğim. Dumanlı kaderine güneşler, tasalarına ağullar serpeceğim.

Bu bir köy akşamının özlemi... Şalvarı dal işlemeli kızlar, gök mavisi boncuklar, cıız ineklerin alnında.

Giriş kapısının karanlığında bir üzerlik otu. Mezar taşı soğukluğunda ve yörün-gesine yerleşmiş bir top ışık, bir devingen göktaşı, gerçek yıldızlardan farksız.

Rüzgâr uykuda, dal uykuda, sana varan yol uykuda..

BULMACA

Soldan Sağa :

- 1) Ağın'ın yeşillik ve güzel bir yeri,
- 2) Bir çocuk masalının kahramanı, şahsa mahsus,
- 3) Islak veya çağ, bir su kolu,
- 4) Bir nota, tersi telli müzik aleti,
- 5) Şehir,
- 6) En çok korkulan hastalıktır. takı,
- 7) Utanmak,
- 8) Bir emir, bölmekten emir,
- 9) Kokulu bir bitkimiz, bir nota.

Yukarıdan Aşağıya :

- 1) Aksilik ifade eden ünlem, eski bir Türk devleti,
- 2) Terside telefonda ilk söz, yapısı yıkılmış yer,
- 3) Perhiz yapan (çoğul),
- 4) Terside bir nota, dik,
- 5) Başına sesli bir harf gelirse, tohumu tarlaya serpen anlamına gelir.
- 5) Başına sesli bir harf gelirse, tohumu tarlaya serpen anlamına gelir.
- 6) Eş ısı,
- 7) Bir bitki, bir renk,
- 8) İşaret edatı, inhisar,
- 9) Terside duman lekesi, terside bir emir.

Alman Dilberi

Mustafa YÜZBAŞIOĞLU

*Bir yaz günüydü Eskişehir'da
Görmüştüm seni Kale plâjda,
Güneşliyordun Sedli Kaya'da
Sarışın güzeli, Alman dilberi.*

*Tanrı yaratmış seni överek,
Eylemiş yüzünü tıpkı bir melek,
Çarpılır seni gören her erkek
Kaşların kalem, Alman dilberi.*

*Deniz mavisi parlak gözlerin,
Billûr misali körpecik tenin,
Çerkez kızından incecik belin,
Kırpıkların ok, Alman dilberi.*

*Boyun benziyor bir gül fidana,
Saçların dökülmüş beyaz gerdana,
Yürümende hoş, salına salına,
Tomurcuk göğüsli, Alman dilberi.*

Şenpınar (Vahşen) Köyü üzerinde bir araştırma

OSMAN GÜLER

- 1 — YERİ
- 2 — HALKIN YAŞAYIŞI
- 3 — HALKININ GEÇMİNİ
- 4 — KÖYDEN AYRILMA SEBEP-
LERİ
  - a) EKONOMİK SEBEPLERİ
  - b) SOSYAL SEBEPLER
- 5 — TABLOLARIN TAHLİLİ
- 6 — SONUÇ

Elâzığ ilinin, Ağın ilçesinin (1) Şenpınar (Vahşen) köyünü 1920 - 1965 arasında terkedenler üzerinde bir araştırma.

KÖYÜN YERİ

Şenpınar köyü, Elâzığ'ın kuzey batısına düşer. Elâzığ iline 86 km. uzaklıktadır. Ağın ilçesinin 5 km. kuzeyindedir. Erzurum - Kemah - Kemaliye yönünden gelen Fırat'ın karasu yolu üzerindedir. Köyün arazisi karasu boyunca uzanır. Köy, Karasu'dan 3 km. batıda Eğnik tepesinin yamacında kurulmuştur. Arazisi, karasu'ya doğru alçalarak iner.

Köy, (Harput - Kemaliye - Kemah - Erzincan) tarihi kervan yolu üzerindedir. Keban (Gümüş maden), Arapkir, Kemaliye'ye (Eğin) bağlı köy olduğu zamanlar olmuştur.

HALKININ YAŞAYIŞI

Köyün tarihi çok eskilere gidiyor. Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'ya yapılan akınlar ve göçler sırasında gelip bu ermeni köyünde yerleşen Türkler ağırlığı teşkil etmişlerdir. Son ermeni katliamına kadar Türk ve ermeni karışık olarak yaşamışlardır. Kaynaşmış olarak, iyi geçinmişlerdir.

Bu iki ırkın karşılıklı çalışmasıyla, aydın düşünceli, uygar bir köy meydana gelmiştir. Taassup yoktur. Hiç bir tarikat girmemiştir, saltanat devrinden beri devamlı okul vardır. Köyde eski veya yeni yazıdan okur yazar nisbeti en az % 70'dir. Yeniliğe, yeni fikirlere karşı açık bir durum göstermektedir.

Evler, iki katlı, 3 - 5 odalı, kullanışlı, şehir tertibi bir durumdadır. Evlerin bu şekil ve tertibi üzerinde ermenilerin rolü olduğu düşünülebilir. Giyimleri normal ve sadedir. Şalvar, pantolon, caket, o bölgeye has bir şekilde yemeni denilen ayakkabı giyerler. Herkesin sandıklarda saklanan bir bayramlık elbisesi vardır. Kadınlar boz örtü ile başlarını ve vücutlarının üst kısmını gizlerler.

Köy halkı neş'elidir. Zengin bir folk-lara sahiptir. Düğünleri dernekleri çok neşeli olur. Genç kızlar ve delikanlılar hep severek ve uzaktan sevişerek evlenirler. Kız kaçırma hiç görülmemiştir. Başlık yok denecek kadar önemsizdir. İki evli aileler

(1) 14.III.1956 gün ve 28720 sayılı kararla Ağın'ın mahallesi olmuştur.

2 - 3 haneyi geçmez. Bunlardan biri köyün imamı, diğer ikisi de hali vakti iyi olanlardır. Köyde ağa, bey diye nüfuzlu kimse yoktur. Orta sınıf çoğunluktadır.

HALKIN GEÇİMİ

Köylüler hep çiftçidirler. Geçimlerini ekip - biçmekten, sebze, meyva ve az miktarda hayvanlardan sağlarlar. Yakın zamana kadar erkek ve kadınların iç ve dış giyimleri hep evin tezgahından çıkardı. Bu ev sanatlarından şimdi hiç kalmamıştır. Ermenilerden kalanları da düşünürsek, köyün arazi durumu çok iyidir. Herkesin yeteri kadar arazisi, bağı, bahçesi vardır. Köy arazisi oldukça sulaktır. Toprak ilkel bir şekilde işlenir. Pulluk hiç kullanılmaz. Traktör yoktur. Toprak pörsümüşdür, verimsizdir. Bütün ev halkının bütün yaz çalışmasıyla ancak gelecek harmana kadar yiyeceği orta halli sağlanabilir. Bu yiyecek her gün bulgur pilâvı, arada sırada sebze, çorba; bayramdan bayrama denecek kadar et yemeğidir. Meyva boldur. Yazın yaş meyva, kışın kuru meyva bulunur. Kış üzümü, karpuzu, elması, narı zehmeriye kadar dayanır. Köylü çalışmasıyla ancak yiyecek ve giyeceğini elde eder. Para kazanamaz.

KÖYDEN AYRILMA SEBEPLERİ

a) EKONOMİK SEBEPLER :

Köyden ayrılma sebeplerinin başında para kazanmak, sefaletten kurtulmak, rahat yaşamak, okuyup memur olmak gelir. Ayrılanların % 50'si işçi, usta, tüccar ise % 50'si de memurdur. Tablo (1)

Kan dâvası, düşman kazanmak, batıl inanışlar sebebiyle köyden ayrılan olmamıştır.

b) SOSYAL SEBEPLER -

Sınıf değiştirmek; çiftçilikten, işçili-

ğe, esnaflığa, tüccarlığa, memurluğa geçmek sebeplerin başında gelir. Görenek, heves, itibar kazanmak sebepleriyle de ayrılma teşvik görmektedir.

TABLoların TAHLİLİ

Tablo (1) e bakalım. 1930'dan önce ayrılanlar nisbeti çok az, % 3'tür. Köylü kaderini köye ve toprağa bağlamıştır. 1930'dan 1945'e kadar her beş yılda aynı nisbetlerde ayrılanlar olmuştur. 1925 - 1930 arasında büyük iktisadi buhran; köylülerin "büyük kıtlık" dedikleri buhran olmuştur. Yeni yazı çıkmış, yatılı okullar açılmıştır. Bu sebepler, köyden ayrılanlar çoğalmıştır.

1945 - 1950 arası ayrılanlar nisbeti büyüktür. Köy Enstitülerinin fazlaca öğrenci alması, köylünün uyanışı, ikinci cihan harbinin sonu oluşu, idarede ve siyasi hayatta serbestliğin gelişme olması sebeplerin başında gelir.

Tablo (2) ye göz atalım. Ekonomik sebeplerle ayrılanlar nisbeti % 65; sosyal sebepler nisbeti % 35'dir. Bu köyün uyanıklığını, tahsile ve statü değişikliğine çok önem verdiğini göstermektedir.

Tablo (3) de köyden ayrılanların iş ve mesleklere dağılımları gösterilmektedir. Ortalama % 50 memur, % 50 diğer işlere sahiptirler ayrılanlar. Doğuda üç yüz küsur nüfuslu küçük bir köyde, ayrılan nüfusun bu meslek tablosu çok sayani dikkattir. % 50 öğretmen, doktor, hakim, memur nisbeti bir köy için enteresandır. Batıda "20" bin nüfuslu Karacabey'de bu kadar ileri tahsil yapmış kimse yoktur. Yine Ankara'ya 10 km. uzakta bulunan Yakacık köyünde tek bir memur çıkmış insan yoktur. Ortaokula gitmiş öğrenci de yoktur. İlkokulu bitirenler bile çok az bu köyde. Köylü ise Pilâvoğlunun müritleri tümüyle.

Tablo (4) bize, köyden ayrılanların gittikleri yerleri açıklamaktadır. Köyün vilâyeti olan Elâzığ başta geliyor. Sonra İstanbul, Kırıkkale, Malatya, Ankara, İz-

mir gibi büyük ve fabrika şehirlerinde toplanmışlardır.

Tablo (5) Köyün mevcut nüfusundaki eksilişi gösteriyor. 1945'ten sonra nüfus gittikçe ve daha çok düşüşü görülmektedir. Bu durum (1) numaralı tablo ile uygunluğu aksettirmektedir.

SONUÇ

Köy ekonomik sıkıntı içindedir. Bu derecede de uyanıktır. Bu demektir ki uyanış olmadan sıkıntı olsa da köyden ayrılma hızlı olmuyor.

Ayrılanların çoğu, özellikle işçiler köyle ilgilerini kesmemektedirler.

Köylüde okutmak, okumak hevesinin, statü değişikliğine özentî duyguların fazla oluşuna bakınca, bu göçün önüne geçmek zor görülmektedir.

TABLO : 1

ELÂZİĞ İLİNİN (VAHŞEN) KÖYÜNÜ 1920 — 1965 YILLARI ARASINDA TERKEDENLER

Yıllar	Ayrılan Aile Reisi	Ayrılan Aile Nüfus Sayısı	% de
1920 - 1925	3	10	% 3
1925 - 1930	13	48	%10
1930 - 1935	7	33	% 8
1935 - 1940	10	43	% 9
1940 - 1945	11	40	% 8
1945 - 1950	22	112	%24
1950 - 1955	26	79	%17
1955 - 1960	32	85	%20
1960 - 1965	4	6	% 1
TOPLAM	126	456	%100

TABLO : 2

ELÂZİĞ İLİNİN (VAHŞEN) KÖYÜNDEN ÇIKANLARIN, AYRILIŞ SEBEBLERİ

Köyden ayrılış sebepleri	Ayrılan Aile sayısı	% de
Geçim sıkıntısı	78	% 65
Tahsil	48	% 35
TOPLAM	126	%100

TABLO : 3

ELÂZİĞ İLİNİN (VAHŞEN) KÖYÜNDEN ÇIKANLARIN, TUTTUKLARI İŞ VE MESLEKLER

İş ve Meslekler	Sayısı	% de
İşçi	44	% 35
Öğretmen	30	% 24
Memur	22	% 19
Usta	4	% 4
Teknisyen	4	% 4
Ast. Sb.	4	% 4
Kapıcı	3	% 2
Mobilyacı	2	% 1
Şoför	2	% 1
Tüccar	2	% 1
Doktor	2	% 1
Hâkim	1	% 07
Veteriner Md.	1	% 07
Polis	1	% 07
Tesviyeci	1	% 07
Kahveci	1	% 07
Garson	1	% 07
Emekli	1	
TOPLAM	126	%100

TABLO : 4

ELÂZİĞ İLİNİN (VAHŞEN)
KÖYÜNDEN ÇIKANLARIN,
GİTTİKLERİ YERLER

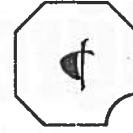
Gidilen Şehir	Aile sayısı	Aileler nüfusu	Nüfus yüzdesi
İstanbul	26	78	% 17
Ankara	13	45	% 10
Kırıkkale	16	67	% 15
Malatya	17	63	% 14
İzmir	14	60	% 13
Elâzığ	24	90	% 20
Bingöl	3	6	% 1
Silifke	1	2	%004
Sivas	1	4	%008
Maras	1	3	%007
Bitlis	1	3	%007
Antalya	1	2	%004
Diyarbakır	1	4	%008
Adana	1	4	%008
Gelibolu	1	5	% 1
Erzincan	1	4	%008
Siirt	1	5	% 1
Almanya	3	5	% 1
TOPLAM	126	456	%100

TABLO : 5

ELÂZİĞ İLİNİN (VAHŞEN) KÖYÜNÜN
1920 — 1965 YILLARI ARASINDA
NÜFUSU

Yıllar	Kadın	Erkek	Toplam
1935	215	172	387
1940	208	170	378
1945	217	190	407
1950	—	—	396
1955	209	156	365
1960	177	150	327

Kaynak: D. İ. Enstitüsü

bizim eller

Buğu buğu tütüyor gözümde yurdum,
Bahar bahar kokyor o bizim eller.
Bülbülden, turnadan, sabâdan sordum
Atlaslar dokuyor o bizim eller.

İtirler yayılmış bahçeye bağa,
Bürünmüş tüllerden pembe duvağa,
Yaylaya, ovaya, dereye, dağa,
Çelenkler takıyor o bizim eller.

Sevgilim halimden bilecek diye,
Belki birgün bahtım gülecek diye,
Bırakıp gidenler gelecek diye.
Yollara bakıyor o bizim eller.

Cevat ONAY

Öğretmen Abdullah Lütfü Efendi

Cevat Onay

(Geçen sayıdan devam)

İşte Abdullah Lütfü Efendinin yetiştiği çevrenin tabiat ve toplum durumu, halkın hayat ve devlet anlayışı, kaba çizgileriyle belirttiğimiz bu görünüşte idi.

116 yıl öncesinin bu görünüşteki Anadolü köyünde doğan, küçük yaşta iki kardeşi ile yetim ve öksüz kalarak annesinin kanatları altına sığınan Köh? pinikli Abdullah ne yapacaktı? Oysaki vücutta da köy işlerine dayanıklı bir yaratılıştaki değildir. Zayıf, çelimsizdir. Bu hali ile ne yapabilir? Elbette ki bu çaresizlik içinde hayata gözlerini açan yavrunun en büyük başarısı çevresindekilerin gittikleri yola gitmek, köyün gelenek ve göreneklerine uyarak kazanç sağlamak olacaktır. Köyündeki yaşlılarından ne kadar çok kazanırsa o kadar başarılı ve üsain sayılması gerekmektedir.

Durum böyle iken anneanne küçük Abdullaha yeni bir yön vermek ister. Onu bir köy imamı görürse çok mutluluk duyacaktır. Bunun için Abdullah'ın okuması gerekiyor. Köhpinik'te olmuyor, komşu köylere gönderiliyor. Anneanne Ona "Sen oku, bana işin lüzum değil" diyor. Abdullah da annesinin umudunu kırmıyor, okuyor, bir köy imamı olma yeteneğini kazanıyor. Gel gelelim ki küçük Abdullah'ı

köy imamlığında durdurmak mümkün olmuyor ve işte ondan sonra asıl varlığı ile cevheri ile Öğretmen Abdullah Lütfü Efendi karşımıza çıkıyor.

Öğretmen Abdullah Lütfü Efendi'nin kişiliği üzerinde bildiklerimizi yazmadan önce bu konudaki düşüncelerimizi aydınlatacak olan resmî çalışmalarına ait hal tercümesini aşağıda sunuyoruz. Bu da yine rahmetli Necip Soylu'nun kâğıtları arasında bir hayli yıpranmış olarak elimize geçmiş bulunmaktadır.

BİR ÖZÜR DİLEME :

Mart 1968 tarih ve 3/68 sayılı dergideki (Öğretmen Abdullah Lütfü Efendi) başlıklı yazımızda yakışksız bir anlatım tekrarı göze çarpmaktadır.

168 sayılı dergide tamamlanmak üzere hazırlanmış olan yazının, sütun darlığından parçalanıp bir sayfalık kısmının geri bırakılması, evvelce de bir satır üzerinde yapıldığı gibi, yazının anlam bütünlüğünü zedelemişti. Bunun ardından gelecek yazıyı kalemle alırken buna benzer bazı aksaklıklar yüzünden evvelki yazı ile bağlantı kurulması güçleşmiş, arada bir açıklık bırakılmama gayreti ile bu gereksiz ve yakışksız tekrar yapılmıştır. Sayın okuyucularımdan özür dilerim.

C. O.

Maarif Eminliğine gönderilen fiş sureti

(Bu fiş suretindeki nüfus kaydı ve benzeri bilgileri bırakıyoruz. Yalnız bizce ilginç tarafları aynen alıyoruz.)

Anadilinden başka bildiği lisanlar ve iktidar derecesi:

Lisanlar	Konuşmak	Okumak	Yazmak	Tercüme
Arapça	1	10	10	8
Fransızca	6	10	3	7
Farisi	2	9	9	8

Vazifenin ismi	Maaşı Kuruş	Başladığı tarih	Ayrıldığı tarih	Ayrılış sebebi	Çalıştığı Yıl	Süre Ay	Gün
Polis Çavuşluğu	350	1298 (1882)	1299 (1883)	İstifa	1	6	—
Beşiktaş Mektebi Hamidi Muallimliği	200	1299 (1883)	1301 (1885)	İstifa	2	—	—
(Okunamadı)	400	1301 (1885)	1302 (1886)	İstifa		5	13
Eğil Nahiye Md. lüğü	480	1302 (1886)	1303 (1887)	Mazul		11	9
Diyarbakır İptidai Mu.	450	1303 (1887)	1309 (1893)	Tahvil	5	7	—
Mardin Rüştü Musani	300	1309 (1893)	1310 (1894)	Tahvil		8	19
Diyarbakır İdadi Muavini	200	1310 (1894)	1311 (1895)	İstifa		8	15
Mezrai Marifet Elâziz Muallimliği	400	1311 (1895)	1311 (1895)	Mektep kapandı		9	15
Atranos Rüştü Muallimi Evvelliği	400	1312 (1896)	1313 (1897)	Tahvil		11	7
Pertek Rüştü Muallimi Evveli	500	1313 (1897)	1316 (1900)	Tahvil	3	2	—
Ağın Rüştü Mual. Ev.	585	1316 (1900)	1324 (1908)	Tahvil	7	—	12
Çemişgezek Rüştü	500	1324 (1908)	1325 (1909)	Tahvil		10	25
Van Darülmuallimin Muallimi Evveli	700	1325 (1909)	1326 (1910)	Tahvil		8	14
Hakkâri Maarif Müf. Okun.	1326 (1910)	1327 (1911)	1327 (1911)	Lağv	1	11	—
Elâziz İptidai Mual.	400	1327 (1911)	1328 (1912)	Terfi	—	6	—
Keban Rüştü Muallimi Evveli	500	1328 (1912)	1329 (1913)	Terfi	1	5	26
Hekimhan İptidai Muallimi	600	1329 (1913)	1333 (1917)	Tahvil	2	11	17
Ağın İptidai Baş Muallimi	500-1200	1333 (1917)	1341 (1925)	Tekaüde sevk	8	3	—
Keban kız ilk mektebi Baş Muallimi	1500	25 Eylül 1926					

Abdullah Lütfü Efendi'nin sosyal kişiliği.

Ağın'ın Köhpinik köyünde doğup büyüyen küçük Abdullah, babasında, komşu köylerde, kasabada okutulma fırsatını bulmakla şanslı olması gerekir. Aynı zamanda bu fırsatı iyi kullanmasını bilmiş, günün

şartlarına göre iyi bir İmam olmak hak ve yeteneğini de kazanmıştır. Bu kazanç o günlerin imkânsızlıkları içinde azımsanmayacak üstün bir başarı sayılır.

Nenesinin de dilediği gibi O artık bir köyde imamlık yapıp rahat geçim yolunu

bulmalıdır. Oysaki işler ters yönde gelişmiş, küçük Abdullah'ın kişiliğindeki özelik belirmeğe başlamıştır. O çevresindekiler gibi herkesin tuttuğu yolu tutmamış, alışılmış, kalıplaşmış sistemlerden ayrılmış, o gün için yepyeni bir yol olan Rüştiyede okuma sevdasına düşmüştür.

Bu durum bize gösteriyor ki O yalnız kuru kuruya okur yazar olmakla kalmamış, öğrenmenin, bilgili olmanın tadını almış, zevkine ermiştir. Bu tutum ve tutku Onu hayatı boyunca bırakmıyacak, ağarmış kirpikleri ile dahi kitaptan ayrılamıyacaktır. Kaynağını bugün için pek bilemediğimiz bir kuvvet, Onu durmadan okuyan, okuduğunu anlayan ve anlatan bir adam yapmıştır.

Abdullah Efendi, çevresindeki genç okur yazarlar gibi o zamanın âşık ve cenk masal kitapları arasında gayesiz, başıboş bir okuma yerine kendisine bir şeyler öğreten kitapları seçmesini bilmiş, onlardan edindiği fikirlerle iş yapısının mimarı olmuştur. Daha sonraları bir meslek sahibi olmanın zorunluluğunu duymuş, mesleğini de getireceği paraya göre değil, topluma yapacağı hizmete göre seçmiştir.

Sosyal çalkantılara katıldığı günden buyana insanlığın derdi içine yerleşmiş; haksızlıklara karşı koyma, bilgisizlikle savaşma, köyliüyü aydınlatma gayreti bütün benliğini sarmıştır. Bu amaçlara ulaşmak için yol aramaktadır.

Osmanlı İmparatorluğunun son çağlarında askerlik, vatandaş için bir âfet halini almıştı. Bu hal vatan millet sevgisi gibi kutsal duyguları yok etmişti. İşte bu yüzden herkesin diyar diyar kaçtığı, hattâ gitmemek uğruna en değerli malını koyduğu askerliğe. Abdullah Efendi'nin gönüllü olarak ve ısrarla istiyerek gitmiş olduğunu hayat hikâyesinde okumuştuk. Vatan uğrunda can vermek aşkıyle dolu bir kalbi, değil o gün, bu gün dahi değme Türk aydınında bulacağımızı ummuyorum.

Ne yazık ki içinde yaşadığı bilgisiz, düşüncesiz toplum, Onun bu üstün duygu, düşünce ve davranışlarını anlıyamadığın-

dan yadırgamış, sonuç olarak da (deli, kaçık anlamına) tahtasız adını takmışlar.

Öyle ya: Onların mantığına göre: Sen emek vereceksin, okuyacaksın, ileri bir İmam Hoca olma hakkını alacaksın. Sonra da Bey gibi rahat imamlığını yapıp keyfine bakacağın yerde, ille de rüştiyede okuyacağım diye iller aşırı gurbet ellerde yâya yapıldak, parasız pulsuz dolaşıp duracaksın. Akıl kârı mı bu? Bu düpedüz tahtasızlık değil de nedir? Yukarda söylediklerimi burada da tekrarlamak zorunda kalıyorum. Bırakalım o karanlık günleri. Şimdinin her şeyi madde ile ölçen, parasız kilim ucu tutmayan, çalışkan öğrenciye inek diyen kuşak, içlerinden birini bu tutumda görse kim bilir ne ağır hakaretler yağdırarak yolundan döndürmeğe çalışacaktı?

Ashında rahmetli büyük kızı Fatma Soyulu, babasının kendi köyünde imamlık yaparken halk ile arasında çıkan anlaşmazlığı vesile ederek hakkını da almadan işini terketmesi üzerine Ona bu takma adın verildiğini söylemişti. Fakat benim anlayışına göre bunun, sadece bir iki olay üzerine değil, yukarda da açıkladığım gibi çoctluğundan beri sürüp gelen çevreye uymama, herkesten başka düşünme gibi yadırgatıcı tutumu üzerine verilmiş olması gerekir.

Garibi şu ki doğuştan ruhi yapıları sağlam olan Abdullah Efendi, kendisini kötülemek, küçük düşürmek niyetiyle bu ad takılmasına hiç de önem vermemiştir. O kadar ki bu adın zamanla unutularak üzerinden kalkması için hiç bir çaba göstermemiş, ilerici tutum ve davranışlarından en ufak bir taviz vermemiştir.

Gerçekten Abdullah Efendi ömrünün sonuna kadar hep çağından ileri düşünmüş, duymuş, söylemiş, yapmış, maddî manevî baskılara, işkencelere rağmen bunları etrafına yaymağa çalışmıştır.

Sarığı ve sakalı ile günün din kıyafetine uygun tam bir Hoca olan Abdullah Lütfü Efendi beş vakit namazını kılan, zamanında örucunu tutan, kuranını okuyan dini bütün bir müslümandı. Ancak Fransızca öğrenip bu dilden yazılmış ilmi

eserleri okumağa devam etmesi üzerine, zamanın softaları Onun İslâm inançlarından şüphelenmek gibi köksüz dedikodular yaymağa başlamışlardı. Bunun yanı sıra İslâm dinine uymayan fakat din kuraları imiş gibi gösterilmek istenen bazı inanış ve davranışlara karşı olduğunu söylemesi, bunlar üzerinde gerekenlerle tartışmaya girişmesi umumi efkârda aleyhine puanlar kaydetmiş; hele medrese öğrencilerinin din öğrenmek için değil de askerlikten kurtulmak için medreseye yazıldıklarını iddia ederek kendi öğrencileri ile bu durumu protesto eden bir yürüyüş yapması softaları büsbütün kızdırmış olduğundan Hocayı dinsizlikle, imansızlıkla suçlamağa kadar varmışlardı. Yalnız durumun bir iyi tarafı vardı: Aleyhte bulunan kalabalık, dedikodudan ileri geçmemiş, Hocayı zarara sokacak hiç bir davranışa baş vurmamıştı. Çünkü gerçekte Abdullah Lütfü Efendi, her zaman her yerde haksızlığı, yalancılığı, gösterişi, köksüz inançları yeriıyor; dinin ahlâk yönünü bırakıp sadece ibadet yönü ile yetinmenin gerçek Müslümanlığa uymayacağını savunuyordu. Bu iddialara karşı çıkmamanın imkânı yoktu. Softalar unuttuyorlardı ki yalandan ve yalancından nefret eden, kimsenin arkasından konuşmayan, halkın ve Devletin bir kuruluşunu dahi hakketmeden almayan, kimseye en ufak bir kötülüğü dokunmayan, Tanrıya kulluğunda da kusur etmeyen, tembelliği, miskinliği, başkalarına yük olmayı lânetle anan, manen ve maddeten tertemiz bir insan olan Abdullah Lütfü Efendi bütün bu yönleri ile tam ve olgun bir Müslümandı.

Abdullah Efendi Hoca çocukluğundan başlayarak gençliği boyunca unutulamayacak derecede maddî sıkıntılar içinde yetmişti. Bunun sonucu olarak da kazancını yerine ve zamanına göre harcamasını bilirdi. Yani çalışkan olduğu kadar tutumlu idi. Ancak cimrilikle tutumluluğu birbirine karıştıranlar onun bu halini aşırı cimrilik olarak vasıflandırıyorlardı. Oysaki Onu cimri ilân edenlere sormak isterim:

1. Cihan savaşının en bunaltıcı yıllarında, elinde az buçuk mali kudreti olan-

ların alabildiğine soygunculuk, vurgunculuk yaptıkları devirde ihtiyar annesini, eşini ve bir sürü yavrusunu evde kimse-siz bırakarak silâh altına çağrılan bir komşusunu, o günkü askerlik kanununa göre 50 - 75 altını (ödünç olarak dahi) Devlete yatırarak askerlikten kurtaran bir başkasını gösterebilirler mi? İşte Abdullah Efendi bu fedakârlığı yapmış, bir aileyi mutlak bir felâketten kurtarmıştır.

Amansız yoksullukların, bilgisiz ve görgüsüz çevrenin baskıları altında tegallüple, gericilikle, bilgisizlikle didişe didişe kendisini kurtaran, yetiştiren ve bir çok da öğrenci yetiştiren Nisan 1931'de vefat eden ÖĞRETMEN ABDULLAH LÜTFÜ EFENDİ daima Ağın'a ve Ağın-ly'a hizmeti amaç edinmiş, Ağın'a müspet ilmi ve müspet düşünceyi getirmiş;

Son nefesine kadar köksüz inançlarla, haksızlıklarla, kötülüklerle durmadan savaşmış;

79 yaşına kadar halkın yararına faziletli çalışmanın çok parlak örneklerini vermiş;

Yaşadığı toplum içinde kişisel çıkarları içinde kişisel çıkarları yüzünden hiç kimseyi en ufak bir şekilde incitmemiş, ömrü boyunca manen ve maddeten etrafına yararlı olmak gayret ve himmeti ile yaşamış örnek bir insandı.

(1927 ve 1929) yıllarında T. C. Hükümetinin Millî Eğitim Bakanlığı, bütün Türkiye öğretmenleri içinden üç öğretmene fazilet mükâfatı adı ile bir ödül vermişti. Bu üç öğretmenin biri ABDULLAH LÜTFÜ EFENDİ idi. Demek oluyor ki, Onu beğenmek istemeyenler ne derlerse desinler, O kendi sosyal kişiliğinin yüksek değerini zamanın Millî Eğitim Bakanlığına böylece tescil ettirmişti.

Muhakkak ki bu konu üzerinde yazılacak çok değerli örnekler vardır. Ben ancak Onun sağlığında ve yakınında geçen yıllarımın müsaadesi nispetinde bu kadar yazabildim. Bu hususta daha çok bilgileri ve görgüleri olan hemşehrilemizin bizleri aydınlatmalarını sabırsızlıkla bekliyoruz.

— SON —

MÜZİK ÜZERİNE

Hazırlayan: İSMAİL BEYDEMİR

(Geçen sayıdan devam)

Müzik kuşaklarının göçlerle ilgisini çok açık olarak Aşuwan köyünde görmüşümdür. Bulgaristan'dan gelip yerleşen bu köylüler, daha çevreyi iyi bilmedikleri gibi, kendi müzisyenleri de yoktur. Yakınlarındaki Çemişkezek bölgesinin çalgıları ile düğün yapmaktadırlar, gençler de hemen hemen bu duruma alışmışlar gibi. Buraya bir düğüne gitmiştik. Ağın'ın klarinetli çalgı grubunu yaşlılar sevinçle karşıladılar. Tam bizim Bulgaristandaki sazlarımız gibi dediler. Hele Sabahın Seher Vakti gibi parçalarımızı da duyunca bunları bizim nereden bildiğimizi sormaktan kendileirni alamadılar. Bu havaların Bulgaristandan geldiğini sanarak hayret ediyorlardı. Oysa bunda şaşacak bir şey yoktu, bu yurttaşlarımız Bulgaristana götördükleri mü-

ziklerini geri getirmişlerdi, başka bir şey yoktu. Yüzyılların bile silemediği bu durum beni de başka yönden hayrete düşürmüştü, uyarmıştı. Şimdi Adana'da en geçerli ve övünülen "Adana Köprübaşı, otur saraya karşı" türküsü de, ırgatlık için gelip, Köprübaşında iş bekleyen, elci bekleyen doğuluların ağıtıdır. Bunu bilebilmek için, sabahın ala karanlığında, Köprübaşına gidip, çapa çapalamaya gelen kadınları, çocukları, erleri görmek gerekir. Büyük göçlerin dışında, işte böyle küçük işsizlik göçlerinin de bu akımda yerleri vardır. Burada örnek gösterdiğimiz "Adana Köprübaşı" türküsü nasıl bir ağlayışın deyimi olduğu gözle görülür bir gerçekse, işverimini artırmak için, emek sömürücülerinin de bundan yararlanarak, çapacıları

şevke getirmek için kullandıkları gerçektir. Çukurova'nın yakıcı sıcağında onaltı saatlik yorgunluktan biten ırgat uyuşmaya başladı mı, hemen elcibaşı bu türküyü atar ortaya; "vur çapayı çapayı, çal kazmayı kazmayı" diye ritmin ve ezginin şevki ile işini ilerletmeye başvurur, başarı da. Böylece 765 kuruşluk gündeliğin helâl olmasını da sağlar.

Müzik üzerine diyeceklerimizi bitirmeden, halk müziğinin yakın tarihimizdeki durumuna da bir göz atmamız yerinde olur. Osmanlı'lar döneminin halkla olan ilgisizliğini söylemiştik. Cumhuriyet döneminde, halk müziği gerekli önemi Halkevleri aracılığı ile bulmak çabasına Atatürk'ün eli ile yöneltmişti. Bu durum radyolarımıza dek ulaşmış, gerçek sanatçılar bulunup yurt çapında araştırmalara gidilmisti. Buraya gelinmişken Muzaffer Sarısözen'i saygı ve rahmetle anmadan edemeyiz. Halk müziği üzerindeki geniş araştırma ve bilimsel incelemeleri artık tarihe malolmuştur. Bundan sonraki Demokrasi döneminde her şeyde olduğu gibi, halk müziğinde de bir başıboşluk olmuşa da, radyodaki değeri bozulmamıştır. 27 Mayıs devriminin halka dönüklük anlamı içinde, geniş bir çalkantı olmuşa da, bu gün için bir enflasyon durumuna gelmiştir. Bir yandan aklına gelenin (ilk akşamdan meyhanede bir masa kurdum - Aşk dilencisiyim - Agora meyhanesi vb.) bir beste yapıp, folklör müziği diye yutturması, diğer yandan öğrendiği bazı ipe sapa gelmez batı tekniği dediği armoni düzeni ile arajmanlar yapılması, bu gün için Türkiye'mizde halk müziği üzerinde işlenen cinayetler olarak nitelendirilebilir. Ne bu besteler halk müziği, ne de bu arajmanlar halk müziğinin modernizesidir. Her ikisi de gizli ellerle dejenere edilmek için açılmış bir yoldan başka bir şey değildir. Gerçek Halk Müziği severlerin iktidara gelmesi ancak bu sapıtmayı durdurabilir. Yoksa yüzyılların saraya baş eğmeyen müziği, bu gün için yok olmaktan da kötü, bozulmak yolundadır. Daima sömürülen halkımızın bu ince yerinden vurulabilmesi eğer birinci dünya savaşında akla

gelseydi, ulusal kurtuluş savaşımızın başarıya ulaşabileceği bile şüpheli olurdu.

Halk müziği ile, her şeyi ile geniş bir kavramdır. Severim deyip tamzara oynamakla, severim deyip hatır için maya dinlemekle olmaz. Her ezgisinde bir çekmişlik, her ritminde bir savaşın, her sözünde bir derdin kokusu olan Halk Müziğini sevmek için, halkın içinde bu duyguları ile bulunmak gerektir, bu duyguları ile yaşamak gerektir. "Mezarımı yüksek edin yavrularım gölgelene" diyen bir kimsenin, kıraç Anadolu toprağında öleceğini bilmesindendir. Ulu selvilerin gölgesi olmayacaktır, bilir. Gün ola, senin de mezarına selviler dikile, rahat uyu, çabası içimizdedir.

(SON)

**Tüm Öğretmenler Sınırlı
Sorumlu Yardımlaşma ve
Tüketim Kooperatifinin
Kurduğu**

**TÖYKO
matbaası**

**Bütün Basım
İşleriniz İçin
Hizmetinizde**

BAŞYAZI

(Baştarafı sayfa 3'de)

karıcı ve kişiliksiz sınıfın egemenliği ve yönetimi altındaki ülkemiz de aynı hızla gerilemiştir. Batının bu hızlı gelişmesi, önce darbeylik düzenini yıkmış, sonra sanayi devrimini yapmış ve yine bu sırada, yani ondokuzuncu yüzyılda milliyetçilik ateşi bütün dünyayı sarmış, dünya yepyeni bir döneme girmiştir. Bizim din - devletin elinde tutan çıkarıcı kişiliksiz egemen sınıf ise; din - iman - Allah - peygamber gibi kavramları, bütün başka değerler gibi tek bir amaca göre düşündüklerinden, dini de imanı da Allahı da peygamberi de kendi kişisel çıkarlarının aracı olarak kullanmışlar, dinlerinin düşmanları ile, halklarının düşmanları işbirliği yapmaktan çekinmemişlerdir. Bunun sonuçlarından biri şudur: Bizim egemen çıkarıcı sınıflar Fransız'larla işbirliği yaptıkları dönemde Fransız hayranlığı ve kültürü Almanlarla işbirliği yaptığı dönemde Alman hayranlığı ve kültürü, Amerika'lılarla işbirliği yaptıkları dönemde Amerikan hayranlığı ve kültürü Türk halkı arasında yayılmağa ve yerleştirilmeğe çalışılmıştır. Bu şekil, Türk halkının çocukları boyunca el-uşağının çıkarlarına uygun ve kendi öz çıkarına zararlı bir beyin yıkama işlemine tabi tutulmuştur. İç ve dış Sömürücüler bu beyin yıkama işlemini devamlı ve sistemli olarak sürdürmüşlerdir. Bizler bugüne değin ve de bugün bile batı sanatı, batı kültürü, batı giyimi, batı adetleri, batı hukuku, batı demokrasisi sözleri ile işlenmiş, yoğrulmuş ve kayıtsız şartsız batı hayranı olmağa zorlanmış, alıştırılmış, inan-dırılmışızdır.

Bu yazıyı neden yazıyorum? Şunun için; eskiden, yani yüz yıl öncesine kadar dünya uygarlığının öncüsü olan batı düşünce ve yaşantısının bugün artık gerici bir dönemde olduğunu ve yıkılmağa mahkûm bulunduğunu görmeyenler ya da halkın bunu görmesini engellemeğe çalışanların, batıda gelişen büyük olaylar karşısında bütün silahları yidirdiklerini anlatmak istiyorum. Artık batı kendisini gözler önüne gerçek yapıtı ile açık - seçik seriyor. Bugünkü batıyı örnek alanlara ya da çıkarları bugünkü batı düzenini savunmakta olanlara batının cevabıdır bu. Fazilet, ahlak, özgürlük ve demokrasi örneği ettiğimiz Amerika'da bugün bir orman yasası yürürlüktedir. Bu ülkedeki sözde demokrasi ve özgürlük düzeninin, kendi anlayışları ölçüsünde faziletli, ahlaklı, özgürlük-sever ve de demokrat olmağa çalışan insanlara hiç tahammüllolmadığı bugün açıkça belli olmuştur. Bilimsel düşünen bir kimse bu gerçeği zaten görmekteydi. Çünkü, kapitalist düzende, gerçek anlayışla, faziletin, ahlakın, özgürlüğün, demokrasinin yeri yoktur. Varmış gibi görünmesi, kapitalist oyunculuğunun, düzenbazlığının sonucudur. Fakat bu yutturmaca sürüp gidemezdi ve de gidemedi. İşte bugün olduğu gibi bir anda ortaya çıkıverdi. Demokrasinin beşiği ve batı uygarlığının, batı düşüncesinin kaynağı Fransa'da milyonlarca işçi ve öğrenci yüzyılların düzenini temelinden çatır çatır sarsmakta çatlatmaktadır. Örnek aldığımız, hayran olduğumuz, karşısından ezim ezim ezildiğimiz, karşısında aşâğılık - duygusundan kıvrandığımız Batı'ya ne oldu?

Yoksul Anadolu'nun yiğit, erdemli çocukları, Yoksul Anadolu'nun binlerce yıllık yüce değerlerini içinde taşıyan; yüzlü ve düşüncesiz ileriye, aydınlık yarınlara dönük yoksul Anadolu insanı,

Sana eziklik yaraşmaz. Sana maymun taklitçiliği yaraşmaz. Sana boyun eğmek yaraşmaz. Sanat, bilim, düşünce, uygarlık kimsenin malı değildir. Bütün insanlığın ortak ürünü ve ortak malıdır. Batı-Doğu yoktur. Doğru olan Gerçek olan vardır.

Doğrunun, gerçeğin aranıp bulunması ise; bütün çıkarıcıların, satılmışların engellemesine rağmen, senin hakkın ve görevindir. dir.

Hem de bunu başarmak senin elindedir.

Güzel Sözler

- Vücut nerede olursa olsun, zihin başka yere gitmekte serbesttir.

William Henry Davies

- Sarhoşluk, muvakkat bir intihardır: verdiği saadet nissi bile menfi olup bedbahtlığın bir an için unutulmasından ibarettir.

Bertrand Russell

- İçki şişesinin içinde, hoşnutsuzluk, teselli, korkaklık, cesaret, utangaçlık da nefse güven arar.

JOHNSON

- Fazilet bir kötülüğü işlememekte değil, işlenmiş kötülükleri affetmekte saklıdır.

ÇİÇERON

- Yalancının cezası, kendisine inanılması değil, onun kimseye inanmamasıdır.

G. Bernard Shaw

- Boş çuval için, dik durmak zordur.

FRANKLİN

- Büyük felâketler büyük adamların yetiştiği okuldur.

- Felâketlerin üstünde dimdik oturan insan asil ve cesurdur.

- Her işin sonucunu olduğu gibi kabul et; ümit ettiğin gibi değil.

NAPOLYON

- İş gördüğünüz kimseler, size gülümsemeyecek kadar yorgun olurlarsa, neden siz onlara bir gülümseyiş hediye etmeyesiniz? Zira hiç kimse, gülümsemesi tükenenler kadar bir gülümseyişe muhtaç olamaz.

Dale Carnegie

DUYDUKLARIMIZ

Ağın muhabirimiz bildiriyor :

- Haziranda yapılan yapılan Belediye Başkanlığı seçimini Faik Uyanık kazanmıştır. Kendisini tebrik eder, yeni görevinde başarılar dileriz.
- Elâzığ - Malatya arasında bir süre önce öğrencileri taşıyan bir otobüs elli metre yükseklikteki bir uçurumdan yuvarlanmış, kaza sonucu 15 kişi ölmüş, 21 kişi de yaralanmıştır. Ölenler arasında emekli öğretmenlerimizden Mustafa Oğuz (Kuzik) un oğlu Tunceli Öğretmen Okulu öğrencilerinden Halit Oğuz da bulunmaktadır. Dergimiz adına kederli ailesine başsağlığı dileriz.
- 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı ilçemizde çok parlak bir şekilde kutlanmış, öğrencilerin yaptıkları çeşitli gösteriler, halk tarafından takdirle izlenmiştir.

ANKARA'DA

- Daha önceki sayıda ölümünü bildirdiğimiz merhum Hoca Hasan Efendinin oğlu Mustafa Berikman yıldırdır çekmekte olduğu felç hastalığından kurtulamiyarak vefat etmiştir. Kederli ailelerine başsağlığı, merhuma Tanrı'dan rahmet dileriz. 28 MAYIS 1968.
- Yurdanur (Kabasakal) ve Ersin Tulunay nikâhlandılar. Mutluluklar dileriz. 22 NİSAN 1968 - New York.
- Emine (Koca) ile Fahri Kapıkıran evlendiler. Mutluluklar dileriz. 9 MAYIS 1968 - ANKARA
- Tülay (Sakin) ve Şükrü Şen evlendiler. Mutluluklar dileriz. 26 MAYIS 1968 - ANKARA

Teşekkür

- 18 Mayıs 1968 tarihinde yapılan Ağın Gecesine büyük katkıları olan değerli sanatkâr ÇİĞDEM DENİZ ve saz arkadaşlarına; ikinci değerli sanatkâr HASAN ÇINAR ve saz arkadaşlarına, ayrıca sanatkârları davet eden hemşehrimiz OSMAN SULHİ AKSU'ya Ağın Kültür Derneği adına sonsuz teşekkürlerimizi bildiririz.
- Ağın Gecesi için yaptığımız davet üzerine Adana'dan gelen ve geceyi renklendiren İSMAİL BEYDEMİR'e sonsuz te-

şekkürlerimizi iletiriz.

- Ağın Gecisini millî folklorumuza giren oyunları ile değerlendiren, Yüksek Öğretmen Okulu Elâzığ Ekibine ve ekibi davet eden MEHMET ÖZMEN'e sonsuz teşekkür ederiz.
- 17 Mayıs 1968 tarihinde yapılan Pertek Gecesinde Ağın Kültür Derneği adına artırmaya katılarak ismimizi duyuran Gürol Korkmaz ve Turgut Karadağ'a derneğimiz adına teşekkür ederiz.

ABONE ADRESLERİ

26 — Ahmet YÜCEL

Babür Caddesi Sosyalevler 3/A Blok C Giriş No: 8

DIŞKAPI — ANKARA

79 — Lütfü ÇINAR

TCDD. Hareket Memuru

DÜLÜK — GAZİANTEP

80 — Alb. Nüşet KURTKAYA

Jandarma Kumandanı

— İSPARTA —

81 — Av. Afife VARDAR

Yenişehir Sümer Sokağı No: 5/6

— ANKARA —

82 — Zeki GÜVEN

Kıbrıs Sokağı No: 17/5

GÜVENEVLERİ — ANKARA

83 — Ferit ÖZDİL

Kooperatif Evleri No: 52

DİKMEN — ANKARA

84 — Lütfü SOYLU

Seyir ve Hidrografi Dairesi Mesaha Şubesi

ÇUBUKLU — İSTANBUL

85 — Mehmet ERKULUZ

Yahya Kemal Cad. 41/G Blok Daire: 15

YENİMAHALLE — ANKARA

86 — Mehmet SERTTAŞ

Şair Hayri İlkokulu Öğretmeni

— ELÂZİĞ —

87 — Naim UZUNOĞLU

Veteriner Hekim Fırat Mahallesi 1. Sokak No: 25/B

— MALATYA —

88 — Ağah YÜCEL

Hv. İkm. Mrk. Genel Müdürlüğü Teknik Kitaplık Şefi

— MALATYA —

89 — Doç. Dr. Fuat Aziz GÖKSEL
Yeşilyurt Sokağı No: 8/7

ÇANKAYA — ANKARA

90 — Gül BAYKARA

Ümit Eczanesi Cemal Gürsel Caddesi No: 34/1 KURTULUŞ — ANKARA

91 — Nurettin TAŞKIN

Tunus Caddesi No: 38/6

KAVAKLIDERE — ANKARA

92 — Sabahattin TURGUT

Mercan Köyü İlkokulu Öğretmeni

Günyüzü — SIVRIHISAR — ESKİŞEHİR

93 — Ruşen TÜRK

Tekel Yaprak Tütün Merkez Müdürlüğü Mes'ul Muhasibi

— MALATYA —

94 — Zafer GENCAVDIN

İlköğretmen Okulu Resim Öğretmeni

— DİYARBAKIR —

95 — Nurettin APAK

Erkek Sanat Enstitüsü Öğretmeni

— İZMİT —

96 — Ahmet ÖZBEY

Özel Yeşilyurt Koleji Müdürü

YEŞİLYURT — İSTANBUL

97 — Sedat ÖZKUL

Güvenlik Sokağı Eriş Ap. No: 80/2

GÜVENEVLERİ — ANKARA

98 — Gülten TANŞU

İç Cebeci Şehit İsmail Kılıç Sokağı No: 3/9

— ANKARA —

99 — Veysel GÜNDÜZ

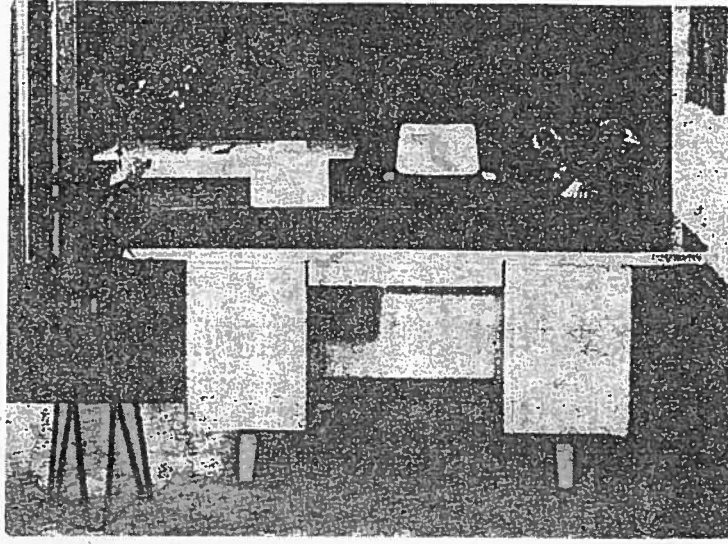
Tapa İşletmesi Muayene Şubesi No: 15677

— KIRIKKALE —

100 — Neriman OĞUZ

Yahya Kemal Caddesi No: 32/9

YENİMAHALLE — ANKARA

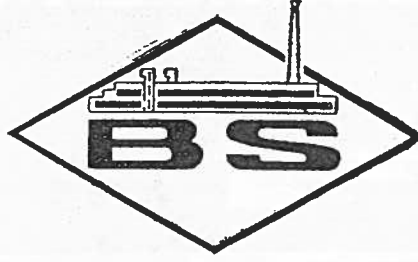
B Ü R Ö K Ü R

- GAZİNO
- RESTAURANT
- CAFETERIA
- MOBİLYALARI ve KOMPLE TEFRİŞİ
- ZARAFET - KALİTE - UYGUN FİYAT

- 1500 SERİ YAZIHANELER
- KOMPLE BÜRO TEFRİŞİ
- ÇELİK YAZIHANELER
- BÜRO KOLTUK ve İSKELELERİ
- SEHBA ve ORTA MASALARI
- DOLAP ve KÜTÜPHANELER
- HALI ve PERDELER
- BİLUMUM AKSESUAR
- 500 SERİ PROFİL YAZIHANELER
- KOMPLE OTEL - MOTEL TEFRİŞİ
- YATAK ODALARI
- GİRİŞ HOLÜ MOBİLYASI
- RESEPSİYON MOBİLYASI
- SNACK BAR TEFRİŞİ
- OTEL YATAK ODASI
- PERDE ve TÜLLER
- MUTFAK MOBİLYASI
- BİLUMUM AKSESUAR
- LOBİE ve İSTİRAHAT MOBİLYASI
- LOBİE ve İSTİRAHAT KÖŞELERİ TEFRİŞİ
- BİLUMUM AKSESUAR
- MODERN TASNİF SİSTEMLERİ
- KARTOTEKS DOLAPLARI
- TASNİF DOLAPLARI
- KLASÖR DOLAPLARI
- FÖY HAVUZLARI
- HARİTA ve PLAN DOLAPLARI
- BÜRO
- OKUL
- OTEL
- MOTEL
- GAZİNO
- CAFETERIA
- HASTAHANE
- KOMPLE TEFRİŞLERİ

SUBE : Ulus Han Kat: 1 — ANKARA

TEL : 11 77 13

Sümerbank ve Türkiye Emlâk Kredi Bankasının işbirliği

BOZÜYÜK SERAMİK FABRİKASI

K a r o F a y a n s

v e

K a r o S e r a m i k l e r i

- Isıya
- Aside
- Her türlü hava şartlarına mukavim
- Emsallerinden üstün
- Kalitede rakipsiz
- Bol çeşit
- Bol desen ve bol renklidir.

PIYASADAN ISRARLA ARAYINIZ

Merkez : Seramik Fabrikası - Bozüyük

Telf : 32 - 104

İstanbul İrtibat Bürosu :

Tünel Caddesi No. 36 Kat 3

Karaköy - Telf : 44 53 78